

SIEMENS OSAKEYHTIÖ

**TILINPÄÄTÖS
30.9.2017**

SIEMENS OSAKEYHTIÖ

Sisällysluettelo	Sivu
Hallituksen toimintakertomus	2
Siemens Osakeyhtiön tuloslaskelma	6
Siemens Osakeyhtiön tase	7
Siemens Osakeyhtiön rahoituslaskelma	9
Liitetiedot	10
Käytetyt tilikirjat	21
Allekirjoitukset	22

Siemens Osakeyhtiö

Y-tunnus: 0113901-2
Kotipaikka: Espoo
Osoite: Tarvonsalmenkatu 19,
02600 Espoo

Toimintaympäristö

Tilivuosi 2017 käynnistyi edellisiä vuosia positiivisimmissä näkymissä. Käyntiin lähtenyt talouden kasvu vaikutti jatkuvan ja etenkin viennin arvioitiin piristyvän vuoden 2017 aikana, luoden vakaampaa pohjaa Suomen taloudelle.

Suomen bruttokansantuote kasvoi vuonna 2016 pääasiallisesti yksityisten investointien ja yksityisen kulutuksen tukemana 1,9 prosenttia edellisestä vuodesta. Vuoden 2017 alkuvuoden luvut osoittavat kasvun jatkuneen aiempaa hieman vahvempana ja viennin piristyminen on lisännyt vauhtia teollisuuden investointeihin. Vuoden 2017 bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan 2,1 prosenttia edellisen vuoteen verrattuna.

Baltian maiden talouden kasvu vuonna 2016 oli 2 %:n molemmiin puolin maasta riippuen. EU tukemat investoinnit Baltian maissa etenkin Liettuassa ja Latviassa laskivat vuonna 2016. Vuoden 2017 aikana Baltian maiden taloudet ovat lähteneet kuitenkin ripeään kasvuun ja bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan 3- 5 prosenttia.

Bruttokansantuotteen kasvu niin Suomessa kuin Baltian maissakin on ollut vuoden 2017 aikana hieman euroalueen keskiarvoa nopeampaa.

Liiketoiminnan kehitys

Siemens Osakeyhtiön saatujen tilauksien määrä laski 31,7 prosenttia 239,6 miljoonaan euroon (edellisellä tilikaudella 351,7 milj. euroa). Lasku selittyy pääosin tavanomaisella projektikaupan kausivaihtelulla. Tilikaudella 2016 Wind Power – divisioona voitti merkittävät monivuotiset huoltosopimukset, mikä kasvatti tilauksia merkittävästi edellisellä tilikaudella. Wind Power – liiketoiminta siirtyi yhtiöstä pois tilikauden 2017 ensimmäisen neljänneksen jälkeen. Yhtiön muiden divisioonien saadut tilaukset olivat kuitenkin kasvussa edelliseen vuoteen verrattuna (2,3 %).

Yhtiön liikevaihto nousi 15,7 prosenttia 247,9 miljoonaan euroon (edellisellä tilikaudella 214,3 milj.). Liikevaihdon kasvu perustui vahvaan tilauskantaan tilikauden alussa sekä tavanomaiseen kausivaihteluun yhtiön projektitoiminnassa. Suomen viennin piristyminen on vaikuttanut positiivisesti yhtiön liikevaihtoon. Vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu ilman WindPower liiketoiminnan vaikutusta oli 22,6%:a.

Tuloskehitys

Yhtiön liiketulos kasvoi edellisestä tilivuodesta 55,8 prosenttia 16,1 miljoonaan euroon (edellisellä tilikaudella 10,3 milj. euroa). Yhtiön kannattavuutta paransivat liikevaihdon kasvu erityisesti tuotekaupassa ja huoltoliiketoiminnassa. Kannattavuutta paransi myös yhtiön edustuskiinteistön myynnistä saatu myyntivoitto (0,9 miljoonaa euroa).

Liiketoiminnan riskit

Helsingin kaupungin liikennelaitos – liikelaitos (HKL) on purkanut Helsingin metron, varikon laajennuksen sekä rakenteilla olevaan Länsimetron automatisointiin liittyneet osapuolten väliset sopimukset. Siemens katsoo sopimusten purun olevan perusteeton ja tätä koskevat osapuolten vaatimukset tullaan ratkaisemaan ensiasteena Helsingin käräjäoikeudessa.

Tämän lisäksi osapuolien välillä välimiesoikeudessa ratkaistavana ollut erimielisyys puretun Helsingin metron sopimuksen ensimmäisen toimitusosuuden viivästymisestä ja siihen johtaneista syistä ratkaistiin tilikaudella. Välimiesoikeus katsoi, Siemensin olevan pääosin vastuussa ensimmäisen vaiheen toimituksen viivästymisestä. Välimiesoikeuden ratkaisu ei ollut yksimielinen. Välimiesoikeuden päätöksellä ei ollut merkittäviä taloudellisia vaikutuksia yhtiölle.

Yhtiön johto on arvioinut asiantuntijoiden kanssa sopimuksen purun, HKL:n vaatimusten perusteet, välimiesoikeuden ratkaisun ja niiden mahdolliset vaikutukset yhtiöön, tilinpäätökseen ja sen vastuisiin. Riita- asian ei katsota vaarantavan yhtiön vakavaraisuutta tai toimintaedellytyksiä tulevaisuudessa.

Yhtiörakenne ja yhtiörakenteen muutokset

Yhtiöllä on toimintaa Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Liiketoimintaa Baltian maissa harjoitetaan Siemens Osakeyhtiön sivuliikkeiden kautta.

Päättäneellä tilikaudella yhtiön WindPower -liiketoiminta siirtyi liiketoimintakaupalla Ruotsissa toimivalle Siemens Wind Power AB:lle. Kalenterivuoden alusta toteutunut liiketoiminnan myynti oli osa globaalia yritysjärjestelyä jossa Siemens ja Gamesa sopivat Windpower liiketoimintojensa yhdistämisestä.

Siemens Osakeyhtiö on osa Siemensin pohjoismaista organisaatiota, johon kuuluvat kaikki pohjoismaat sekä Baltia.

Ympäristö

Vastuullisen toiminnan ja kestävä kehityksen varmistamiseksi Siemensillä on kattavat periaatteet, ohjeet ja prosessit ympäristöystävällisyydestä, terveydestä, turvallisuudesta ja eettisestä liiketoiminnasta. Yhtiön innovatiiviset ratkaisut, järjestelmät ja tuotteet edistävät hyvinvointia kaikkialla maailmassa.

Siemensin tavoitteena on olla hiilineutraali yhtiö vuonna 2030 ensimmäisenä suurena teollisuusyrityksenä. Vuonna 2017 Siemens arvioitiin globaalisti kestävä kehityksen kärkiyritykseksi. Selvityksen teki Corporate Knights 200:sta julkisesti listatusta yrityksestä. Tulos julkistettiin Davosin talousfoorumissa.

Vastuullisuusperiaatteet, -ohjeet ja -prosessit ohjaavat Siemens Osakeyhtiön toimintaa Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Yhtiöllä on ollut vuodesta 2004 lähtien ISO14001-sertifikaatti, joka on osoitus ympäristöasioiden hallinnasta kaikissa toimipaikoissa neljässä maassa. Siemens Osakeyhtiön toimitilat Derby Business Parkissa ovat saavuttaneet Leed Platinum -sertifioinnin. Derby Business Park on toteutettu Siemensin talotekniikka- ja energiaratkaisuilla, jotka edistävät kestävä kehitystä ja lisäävät ympäristöhakkuutta. Muissa toimistoissa energiatehokkuutta on lisätty tilojen käyttöä optimoimalla. Myös autopolitiikassa on huomioitu ympäristöasiat

Henkilöstö

Kertomusvuoden aikana yhtiön palveluksessa työskenteli keskimäärin 537 (527) henkilöä. Tilikauden aikana palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 35,5 milj. euroa (33,5 milj. euroa).

Tilikaudella 2017 panostettiin uudenlaiseen liiketoimintaan erityisesti digitalisaatioon, mikä näkyi henkilöstön määrän kasvuna. Henkilöstömäärä kasvoi siitä huolimatta että Wind Power-liiketoiminta siirtyi yhtiöstä pois. Henkilöstömäärän kasvu ilman Wind Power – vaikutusta olisi ollut 5,1 % edellisestä vuodesta.

Siemensin suomalainen henkilöstö voi osallistua konsernin kansainvälisiin osake- ja voitto-osuusohjelmiin. Molemmissa ohjelmissa työntekijöillä on mahdollisuus merkitä Siemens AG:n osakkeita ohjelman mukaisin ehdoin.

Siemens Osakeyhtiön liiketoiminnan tärkeä painopistealue on digitalisaatio, joka edellyttää uudenlaisia valmiuksia henkilöstöltä. Tilikauden aikana kehitettiin innovaatiotoimintaa. Heti tilikauden vaihteen jälkeen pidettiin ensimmäinen hackathon, jonka aiheena oli ennakkoiva huolto. Hackathonin tavoitteena oli uusien yhteistyökumppaneiden tunnistaminen, uudenlaisen palvelun kehittäminen sekä henkilöstön valmiuksien lisääminen yhteiskehittelyssä (co-creation).

Henkilöstön digitalisaatiovalmiuksien lisäämiseksi otettiin käyttöön DigiTrain-valmennusohjelma. Henkilöstö voi helposti tehdä lyhyitä koulutuksia ja valmennuksia itsenäisesti hyödyntämällä tietokonetta tai mobiililaitteita. Tavoitteena on, että 90 prosenttia henkilöstöstä on ottanut DigiTrain-järjestelmän käyttöön kalenterivuoden 2017 loppuun mennessä.

Tutkimus ja kehitystoiminta

Siemens Osakeyhtiö on osa kansainvälistä Siemens yhtymää, jossa tutkimus ja kehitystoiminta on keskitetty määrättyihin yksiköihin. Yhtiöllä ei ole varsinaista tutkimus ja kehitystoimintaa Suomessa tai Baltian maissa.

Yhtiön hallinto ja tilintarkastajat

Yhtiön hallituksen päättäneellä tilikaudella muodostivat

Janne Öhman (puheenjohtaja) ja
Jaana Kupila

Ulf Troedsson toimii hallituksen varajäsenenä

Yhtiön tilintarkastajana tilikauden aikana toimi KHT Eija Niemi-Nikkola Ernst & Young Oy:stä.

Tilikauden päättymisen jälkeiset olennaiset tapahtumat ja näkymät alkaneelle vuodelle

Siemens Osakeyhtiön tilikausi 2018 on alkanut suotuisissa merkeissä. Luottamusindikaattorit osoittavat, että erityisesti isot teollisuusyritykset luottavat viennin ja talouden kasvuun vuonna 2018. EU:n rahoittamien Baltian investointihankkeiden ennustetaan lähtevän uudelleen kasvuun, ja investointien arvioidaan lisääntyvän etenkin Latviassa ja Liettuassa vuoden 2017 lopussa sekä 2018 aikana.

Globaalin talouden kasvunäkymät ovat parantuneet aiemmasta ja Suomen Pankki arvioi kasvun nousevan 3,5 prosenttiin vuonna 2017 ja vakiintuvan 3 % tasolle tulevina vuosina. Suomen ja Baltian kannalta tärkeä Venäjän kauppa on lähtenyt vuoden 2016 jälkeen jälleen nousuun.

Siemens ja Alstom ovat sopineet yhteistyöyhtymän perustamisesta liikennelähtöisyyden alueelle.

Yhteistyöyhtymään siirtyy Siemensin Mobility-divisioona, jonka liiketoiminta muodostuu sähköisen liikenteen ratkaisuista. Järjestely vaatii vielä kilpailuviranomaisten hyväksynnän. Yhdistymisen arvioidaan toteutuvan kalenterivuoden 2018 jälkimmäisellä puoliskolla. Osana globaalia yritysjärjestelyä Siemens Osakeyhtiön Mobliity-divisioonan liiketoiminta Suomessa ja Baltian maissa erotetaan yhtiön liiketoiminnasta tilivuoden 2018 aikana.

Siemens Osakeyhtiön tavoitteena on kasvaa. Tähän tarjoaa mahdollisuuksia suomalaisen teollisuuden ja yhteiskunnan digitalisoituminen. Tilikauden päättyessä yhtiö on tuonut vahvasti Suomen markkinoille avoimen, pilvipohjaisen MindSphere-IoT-ratkaisun. MindSphere nähdään alustana uudenlaisille digitaalisille palveluille, joita Siemensin lisäksi toteuttavat partneriverkostot, ekosysteemit. Siemens käynnisti yhdessä VTT:n kanssa Digital Fiber -hankkeen, jonka tarkoituksena on kehittää uudentyyppistä metsäteollisuutta Suomeen. Ensimmäisten ekosysteemi-partnereiden kanssa on jo ideoitu konkreettisia kehityshankkeita. Työ jatkuu tilikaudella 2018.

Syyskuussa 2017 Siemens Osakeyhtiö solmi globaalisti merkittävän sopimuksen Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sellon kanssa ainutlaatuisesta, älykkästä energianhallintajärjestelmästä. Kiinteistö toimii osana energiamarkkinoita virtuaalivoimalaitoksen kautta. Kiinteistö ostaa, varastoi ja myy sähköä automaattisesti. Yleistyessään ratkaisu tuo suomalaiselle yhteiskunnalle mittavat säästöt vähentämällä tarvetta investoida varavoimalaitoksiin. Samalla se tuo merkittävät säästöt itse kiinteistölle. Digitalisaation mahdollisuuksiin perustuva ratkaisu on ensimmäinen toteutus Siemensille globaalisti.

Digitalisaatoratkaisujen kehittäminen edellyttää läheistä ja luottamuksellista yhteistyötä asiakkaiden kanssa. Asiakkaiden kuunteleminen sekä heidän haasteidensa ja markkinoidensa ymmärtäminen ovat onnistumisen lähtökohtia. Asiakaskeskeisyyden eteen on yhtiössä tehty systemaattista työtä: koko henkilöstö on käynyt palvelukulttuurivalmennuksen, avainasiakkuuksien johtamista on kehitetty ja vuorovaikutusta asiakkaiden kanssa lisätty. Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS-selvitys osoittaa, että toimenpiteet ovat tuottaneet tulosta. Työ asiakaskeskeisyyden parantamiseksi jatkuu myös tilikaudella 2018.

Osakekanta ja osakkeenomistajat

Yhtiön osakekanta muodostuu 1.110.000 osakkeesta (1.110.000), nimellisarvoltaan 17 euroa/osake, jolla on kullakin yksi ääni. Osakekannan omistaa kokonaisuudessaan Siemens International Holding B.V.

Hallituksen ehdotus tilikauden voiton käyttämiseksi

Hallitus esittää tilikaudelta jaettavaksi 12 252 075,48 euroa osinkoa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Tärkeimmät tunnusluvut (tuhansina euroina)

	2017	2016	2015	2014
Henkilöstö keskimäärin	537	527	567	582
Palkat ja palkkiot	35 524	33 453	36 444	35 966
Saadut tilaukset	239 577	350 744	281 019	258 482
Liikevaihto	247 873	214 326	284 579	306 468
Liikevoitto	16 059	10 308	15 985	12 753
Liikevoitto %:a liikevaihdosta	6,5	4,8	5,6	4,2
Oman pääoman tuotto %	37,4	26,4	42,3	38,5
Omavaraisuusaste %	36,6	28,9	34,7	23,8

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Oman pääoman tuotto %	nettotulos/oma pääoma (kahden vuoden ka.) * 100 (kertaluontoisten erien vaikutus eliminoitu)
Omavaraisuusaste %	oma pääoma/taseen loppusumma *100

SIEMENS OSAKEYHTIÖ

TULOSLASKELMA

		1.10.2016- 30.9.2017		1.10.2015- 30.9.2016	
LIKEVAIHTO	1)	247 873 496,14	1)	214 325 872,42	
Liiketoiminnan muut tuotot	3)	1 545 430,76	3)	43 479,17	
Materiaalit ja palvelut	2)	-174 570 880,00	2)	-146 757 733,10	
Henkilöstökulut	5)	-43 674 805,44	5)	-41 713 594,24	
Poistot ja arvonalentumiset	6)	-420 752,38	6)	-657 038,24	
Liiketoiminnan muut kulut	7)	-14 693 716,26	7)	-14 933 416,05	
LIKEVOITTO		16 058 772,82		10 307 569,96	
Rahoitustuotot ja -kulut	8)	-280 880,07	8)	-175 381,51	
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		15 777 892,75		10 132 188,45	
Tilinpäätössiirrot	6)	42 826,21	6)	94 166,46	
Tuloverot	9)	-3 568 643,48	9)	-1 663 851,74	
TILIKAUDEN VOITTO		12 252 075,48		8 562 503,17	

SIEMENS OSAKEYHTIÖ
TASE

VASTAAVAA		30.9.2017	30.9.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	10)	0,00	0,00
Liikearvo	10)	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	10)	350 581,83	408 123,70
		<u>350 581,83</u>	<u>408 123,70</u>
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	10)	0,00	264 744,61
Rakennukset ja rakennelmat	10)	0,00	281 147,25
Koneet ja kalusto	10)	586 227,46	581 974,36
Muut aineelliset hyödykkeet	10)	60 455,70	61 125,08
		<u>646 683,16</u>	<u>1 188 991,30</u>
Keskeneräiset investoinnit	10)	0,00	0,00
Sijoitukset			
Muut osakkeet ja osuudet	11)	0,01	0,01
		<u>0,01</u>	<u>0,01</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		997 265,00	1 597 115,01
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	12)	33 519 924,11	33 382 820,42
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Myyntisaamiset	13)	1 761 560,28	0,00
		<u>1 761 560,28</u>	<u>0,00</u>
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	13)	34 989 996,74	38 057 174,80
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	13)	27 475 420,25	21 138 181,19
Lainasaamiset	13)	0,00	0,00
Muut saamiset	13)	925 251,64	1 135 526,43
Siirtosaamiset	13)	1 080 907,16	1 245 649,65
		<u>64 471 575,79</u>	<u>61 576 532,07</u>
Saamiset yhteensä		66 233 136,07	61 576 532,07
Rahat ja pankkisaamiset		641 017,35	1 671 610,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		100 394 077,53	96 630 962,71
VASTAAVAA		<u>101 391 342,53</u>	<u>98 228 077,72</u>

SIEMENS OSAKEYHTIÖ

TASE

VASTATTAVAA		30.9.2017	30.9.2016
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	14)	18 870 000,00	18 870 000,00
Ylikurssirahasto	14)	4 234 972,00	4 234 971,99
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	14)	1 775 015,87	1 775 015,87
Edellisten tilikausien tappio	14)		-5 068 033,07
Tilikauden tulos	14)	12 252 075,48	8 562 503,17
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		37 132 063,35	28 374 457,96
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero	15)	70 510,68	113 336,89
PAKOLLISET VARAUKSET			
Eläkevaraukset	16)	82 102,54	78 929,94
Verovaraukset	16)	23 519,67	23 519,67
Muut pakolliset varaukset	16)	15 242 450,17	14 374 519,85
		15 348 072,38	14 476 969,46
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lyhytaikainen			
Saadut ennakot	17)	9 481 030,60	10 972 022,62
Ostovelat	17)	14 004 513,49	21 985 282,31
Velat saman konsernin yrityksille	17)	1 852 215,10	1 894 684,26
Muut velat	17)	11 567 313,37	9 048 390,82
Siirtovelat	17)	11 935 623,56	11 362 933,40
		48 840 696,12	55 263 313,41
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		48 840 696,12	55 263 313,41
VASTATTAVAA		101 391 342,53	98 228 077,72

Rahoituslaskelma	1.10.2016- 30.9.2017	1.10.2015- 30.9.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	16 058 998,90	10 307 569,96
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	420 752,38	657 038,24
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	871 102,92	-1 803 081,09
Muut oikaisut	-1 290 523,34	-3 980,87
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	16 060 330,86	9 157 546,24
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys(+)	3 256 971,00	-2 520 545,48
Pitkäaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys(+)	-1 761 560,28	0,00
Vaihto-omaisuuden lisäys (-)/vähennys(+)	-137 103,69	8 245 470,22
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys(-)	-8 038 055,54	-6 473 034,26
Liiketoiminnan jakautumisen/myynnin vaikutus käyttöpääomaan	8 314 082,57	-3 459 119,17
	1 634 334,06	-4 207 228,69
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-343 407,89	-243 877,63
Saadut korot liiketoiminnasta	62 301,74	68 496,12
Maksetut välittömät verot	-2 158 398,35	-2 559 260,63
Liiketoiminnan rahavirta	15 255 160,42	2 215 675,41
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-407 230,28	-202 090,79
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1 242 671,93	10 677,34
Myönnettyjen lainojen takaisinmaksut	-6 337 239,06	7 254 813,59
Liiketoiminnan luovutukseen liittyvät maksut	-7 679 903,25	
Investointien rahavirta	-13 181 700,66	7 063 400,14
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	390 417,46	171 580,73
Maksetut osingot	-3 494 470,09	-10 757 122,59
Rahoituksen rahavirta	-3 104 052,63	-10 585 541,86
Rahavarojen muutos	-1 030 592,87	-1 306 466,31
Rahavarat tilikauden alussa	1 671 610,22	2 978 076,53
Rahavarat tilikauden lopussa	641 017,35	1 671 610,22
	-1 030 592,87	-1 306 466,31

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Siemens Osakeyhtiön emo on Siemens International Holding B.V., kotipaikka Haag. Konsernitilinpäätös on saatavilla osoitteessa Wittelsbacherplatz 2, 80333 München, Saksa.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Suomen tilinpäätössäännösten mukaisesti (FAS).

Vertailukelpoisuus edelliseen tilivuoteen

Vertailtaessa lukuja edelliseen vuoteen huomionarvoista on että WindPower – liiketoiminta sisältyy yhtiön tilikauden 2017 lukuihin ainoastaan ensimmäisen neljänneksen osalta. WindPower liiketoiminta siirtyi yhtiöstä pois kalenterivuoden alussa toteutetulla liiketoimintakaupalla.

Liikevaihto

Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myyntituotot. Myyntituotoista vähennetään annetut alennukset ja arvonnisävero. Pitkäaikaiset toimitussopimukset, joiden suunniteltu liikevaihto ylittää 840.000,00 euroa tuloutetaan valmistusasteen mukaan osatuloutusmenetelmällä. Talotekniikka divisioonalla osatuloutuksen raja on 25.000,00 euroa.

Valmistusaste lasketaan toteutuneiden ja kokonaiskustannusarvion suhteeseen perustuen. Muilta osin myynti tuloutetaan kun toimitus on luovutettu asiakkaalle.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen välittömään hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen lukuun ottamatta Liettuan sivuliikettä, jossa poistot tehdään käyttöönottokuukaudesta seuraavasta kuukaudesta alkaen.

Osakkeiden arvostus

Osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa alempaan jälleenmyyntiarvoon.

Käyttöomaisuuden poistosuunnitelma

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistoajat, jotka perustuvat arvioituihin taloudellisiin käyttöaikoihin ovat seuraavat:

<u>Aineettomat oikeudet</u>	3 – 5
<u>Liikearvo</u>	5
Liikearvot poistetaan 5 vuodessa.	
<u>Muut pitkävaikutteiset menot</u>	
- Vuokratilojen perusparannusmenot	10
- Ohjelmat ja ohjelmistot tietojenkäsittelylaitteisiin	5
- Ohjelmat ja ohjelmistot PC:n	3

Maa- ja vesialueet

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja, koska arvon ei oleteta alenevan

Rakennukset ja rakennelmat

40

Koneet ja kalusto

- Tekniset laitteet ja koneet	10
- Tietojenkäsittelylaitteet (ei PC:t)	5
- PC:t ja niiden oheislaitteet	3
- Erikoistyyökälut Liettuassa	4
- Erikoistyyökälut muissa maissa	1 - 5
- Muut liike- ja konttorikalusteet	5

Muut aineelliset hyödykkeet

- Taideteokset	ei tehdä poistoja
- Muut aineelliset hyödykkeet	5

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin noteeraaman keskikurssiin.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot kirjataan vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Pakolliset varaukset

Tuleviin menoihin ja menetyksiin, kuten eläkemenoihin, takuu- ja tappiokauppavarauksiin, on varauduttu Siemens – konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti varovaisuutta noudattaen.

Takuuvaraus lasketaan projekteissa yksilöllisesti, perustuen suunnittelun, testauksen ja asennuksen aikana arvioituihin heikkouksiin sekä aikaisempaan kokemukseen. Tuotekaupan osalta takuuvaraus lasketaan aikaisempien toteutuneiden takuutapausten perusteella tai päämiehen antamien ohjeiden mukaisesti.

Tappiokauppavaraus muodostetaan, kun tilauskantaan sisältyvän tilauksen kokonaiskustannukset ovat suuremmat kuin tilauksen myyntitulot. Varaus kirjataan kun todetaan että tappio on ilmeinen.

Tappiokauppavaraus lasketaan projekti ja tuotekaupassa sopimuksissa, joiden tilausarvo on yli 100.000 euroa. Huolto- ja kunnossapitosopimuksissa tappiokauppa lasketaan jos tilausarvo on yli 25.000 euroa.

Eläkkeet

Eläkekulut on esitetty noudattaen kunkin maan paikallista lainsäädäntöä. Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläketurvayhtiössä. Yksilöllisistä eläkesitoumuksista syntynyt vastuu on esitetty pakollisissa varauksissa. Eläkkeistä aiheutuvat menot on kirjattu suoriteperusteisesti kuluksi, kun eläke on ansaittu.

1. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain	2016 / 2017	2015 / 2016
Divisioonakohtainen jakauma	1	
Mobility	23 105 323,88	17 905 370,57
Building Technologies	39 188 514,39	37 392 857,00
Digital Factory	54 330 727,77	50 061 166,96
Process industries and Drives	36 624 652,17	32 145 231,06
Power and Gas	29 105 238,15	19 286 067,31
Wind Power	988 936,85	12 978 878,98
Energy Management	64 530 102,93	44 556 300,54
Yhteensä	247 873 496,14	214 325 872,42
Markkina-alueittainen jakauma (viennin perusteella)	2	
Suomi	181 301 287,91	164 374 803,13
Baltia	62 824 417,23	44 579 499,15
EU-maat	3 682 230,83	5 223 576,03
Muut	65 560,17	147 994,11
Yhteensä	247 873 496,14	214 325 872,42

Lisäselvitykset liikevaihtoon

Valmiusasteen mukaan tuotoksi kirjatun liikevaihdon osuus koko tilikauden liikevaihdosta on **69 457 608,63 euroa**. Valmiusasteen mukaan tuloutettujen, mutta asiakkaille luovuttamatta olevien pitkäaikaishankkeiden tuotoksi on kuluvalle tilikaudella sekä aikaisempina tilikausina kirjattu yhteensä **136 948 979,60 euroa**. Tilauskanta tilikauden päättyessä on **212 619 509,03 euroa**, josta valmiusasteen mukaan tuloutettavia on **139 110 256,29 euroa**.

2. Materiaalit ja palvelut	2016 / 2017	2015 / 2016
Ostot tilikauden aikana	148 255 121,57	116 980 259,49
Varastojen muutos	137 103,69	3 217 967,56
Ulkopuoliset palvelut	26 178 654,74	26 559 506,05
Yhteensä	174 570 880,00	146 757 733,10

3. Liiketoiminnan muut tuotot	2016 / 2017	2015 / 2016
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	657 013,40	7 202,46
Kehittämistuki ja avustukset	4 238,04	31 423,82
Liiketoiminnan myyntivoitot	634 179,32	
Muut *)	250 000,00	4 852,89
Yhteensä	1 545 430,76	43 479,17

*) Muihin tuottoihin kirjattu vakuutuskorvaus vesivahingon aiheuttamasta myyntihinnan alennuksesta myytävän kiinteistön osalta.

4. Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin	2016 / 2017	2015 / 2016
Toimialoittainen jakauma	6	
Power and Gas	23	32
Wind Power and Renewables	7	16
Energy Managements	86	74
Building Technologies	187	168
Mobility	57	61
Digital Factory	73	72
Process Industries and Drives	63	63
Corporate Units	41	41
Yhteensä	537	527
Maantieteellinen jakauma	6	
Suomi	432	422
Viro	32	31
Latvia	25	25
Liettua	48	49
Yhteensä	537	527
5. Henkilöstökulut	2016 / 2017	2015 / 2016
	7	
Palkat ja palkkiot	35 524 192,74	33 453 287,64
Eläkekulut	5 217 790,56	5 285 863,74
Muut henkilösivukulut	2 932 822,14	2 974 442,86
Yhteensä	43 674 805,44	41 713 594,24
Johdon palkat ja palkkiot	8	
Toimitusjohtaja	363 737,20	383 191,43
Hallitus	236 753,17	240 720,22
Yhteensä	600 490,37	623 911,65
Luontoisedut	59 577,09	34 979,49
6. Suunnitelman mukaiset poistot	2016 / 2017	2015 / 2016
	9	
Liikearvo	0,00	225 267,75
Muut pitkävaikutteiset menot	85 541,87	89 148,65
Rakennukset ja rakennelmat	6 622,66	15 894,35
Koneet ja kalusto	328 587,85	326 727,49
Yhteensä	420 752,38	657 038,24
Poistoeron muutos (- purku , + muodostus)	10	
Rakennukset ja rakennelmat	-13 979,84	-5 381,81
Koneet ja kalusto	-28 846,37	-88 784,64
Yhteensä	-42 826,21	-94 166,45

7. Liiketoiminnan muut kulut	2016 / 2017	2015 / 2016
	11	
Energia- ja kunnossapitokulut	652 466,32	717 864,37
Mainos- ja toimistokulut	1 222 582,82	875 843,89
Tietojenkäsittely- ja tietoliikennekulut	1 938 074,17	2 011 250,59
Ostetut palvelut ja kuljetuskulut	3 620 075,11	3 431 962,38
Vuokrat ja vakuutukset	4 273 160,30	4 366 892,46
Matka- ja edustuskulut	4 639 491,10	4 713 489,51
Muut kulut	-1 652 133,56	-1 183 887,15
Yhteensä	14 693 716,26	14 933 416,05

Tilintarkastajan palkkiot	12	
Tilintarkastuspalkkiot	70 099,98	70 700,04

Pakollisten varausten muutos	13	
Eläkevaraukset	3 172,60	-30 826,98
Palveluvuosirahavaraus	171 882,00	193 379,00
Takuuvaraukset	511 796,24	-710 304,57
Tappiokauppavaraukset	-388 966,18	-860 761,58
Muu liiketaloudellinen varaus	57 243,00	-166 600,59
Tuloverovaraus	0,00	-39 600,34
Muut varaukset	515 975,26	-251 486,04
Yhteensä	871 102,92	-1 866 201,10

8. Rahoitustuotot ja -kulut	14	2016 / 2017	2015 / 2016
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		-0,47	
Muilta		-62 301,27	-68 496,12
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille		317 577,02 *)	214 567,82
Muille		25 604,79	29 309,81
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		280 880,07	175 381,51

*) korkokulujen nousu liittyy sisäisen pankin negatiiviseen korkoon talletuksista

9. Tuloverot	15	2016 / 2017	2015 / 2016
Tilikaudelta		3 379 446,00	1 585 478,08
Tuloverovaraus		0,00	-63 120,01
Aikaisemmilta tilikausilta		189 197,48	141 493,67
Yhteensä		3 568 643,48	1 663 851,74

10. Pysyvät vastaavat		2016 / 2017	2015 / 2016
Aineettomat oikeudet			
Hankintameno 1.10.		0,00	7 129 322,49
Vähennykset 1.10. - 30.9.	16b		-7 129 322,49
Hankintameno 30.9		0,00	0,00
Kertyneet sumu-poistot 1.10.		0,00	-5 589 184,26
Vähennysten kertyneet sumupoistot 1.10 - 30.9	16b	0,00	5 589 184,26
Sumu-poistot tilikaudelta 1.10 --30.9.	9		
Kirjanpitoarvo 30.9.		0,00	0,00
Liikearvo			
Hankintameno 1.10.		11 735 988,52	11 829 031,10
Vähennykset 1.10 - 30.9.	16b		-93 042,58
Hankintameno 30.9.		11 735 988,52	11 735 988,52
Kertyneet sumu-poistot 1.10		-11 735 988,51	-11 603 763,34
Vähennysten kertyneet sumupoistot 1.10 - 30.9	16b		93 042,58
Sumu-poistot tilikaudelta 1.10.-30.9.	9		-225 267,75
Kirjanpitoarvo 30.9.		0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot			
Hankintameno 1.10.		978 448,83	1 147 080,93
Lisäykset 1.10. - 30.9.	16a	28 000,00	60 338,78
Vähennykset 1.10. - 30.9.	16b	-226 865,10	-228 970,88
Hankintameno 30.9.		779 583,73	978 448,83
Kertyneet sumu-poistot 1.10		-570 325,13	-559 782,13
Vähennysten kertyneet sumu-poistot 1.10 - 30.9	16b	226 865,10	78 605,65
Sumu-poistot tilikaudelta 1.10. - 30.9.	9	-85 541,87	-89 148,65
Kirjanpitoarvo 30.9.		350 581,83	408 123,70
Maa- ja vesialueet			
Hankintameno 1.10.		264 744,61	264 744,61
Vähennykset 1.10. - 30.9.	16b	-264 744,61	0,00
Hankintameno 30.9.		0,00	264 744,61
Kirjanpitoarvo 30.9.		0,00	264 744,61
Rakennukset ja rakennelmat			
Hankintameno 1.10.		635 387,35	635 387,35
Vähennykset 1.10. - 30.9.	16b	-635 387,35	0,00
Hankintameno 30.9.		0,00	635 387,35
Kertyneet sumu-poistot 1.10		-354 240,10	-338 345,75
Vähennysten kertyneet sumu-poistot 1.10 - 30.9	16b	360 862,76	0,00
Sumu-poistot tilikaudelta 1.10. - 30.9.	9	-6 622,66	-15 894,35
Kirjanpitoarvo 30.9.		0,00	281 147,25

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.10.		3 927 733,28	4 211 410,96
Lisäykset 1.10. - 30.9.	16a	379 230,28	262 034,46
Vähennykset 1.10. - 30.9.	16b	-578 872,89	-545 712,14
Hankintameno 30.9.		3 728 090,67	3 927 733,28
Kertyneet sumu-poistot 1.10		-3 345 758,92	-3 555 217,58
Vähennysten kertyneet sumu-poistot 1.10 - 30.9	16b	532 483,56	536 186,15
Sumu-poistot tilikaudelta 1.10.-30.9.	g	-328 587,85	-326 727,49
Kirjanpitoarvo 30.9.		586 227,46	581 974,36

Keskeneräiset investoinnit

Hankintameno 1.10		0,00	35 863,37
Lisäykset 1.10. - 30.9		0,00	0,00
Vähennykset 1.10. - 30.9		0,00	-35 863,37
Hankintameno 30.9.		0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 30.9.		0,00	0,00

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.10.		61 125,08	61 125,08
Vähennykset 1.10. - 30.9	16b	-669,38	
Hankintameno 30.9.		60 455,70	61 125,08
Kirjanpitoarvo 30.9.		60 455,70	61 125,08

Muut osakkeet ja osuudet

Hankintameno 1.10.		9 390,17	9 390,17
Vähennykset 1.10. - 30.9.		0,00	0,00
Hankintameno 30.9.		9 390,17	9 390,17
Kertynyt arvonalentuminen/korotus	17	-9 390,16	-9 390,16
Kirjanpitoarvo 30.9.		0,01	0,01

Yhteensä **997 265,00** **1 597 115,01**

11. Muut osakkeet ja osuudet

Yhtiön omistamien osakkeiden Eur	17			
		kpl	nimellisarvo	kirjanpitoarvo
Tennis Tapiola Oy		66	7 400,27	0,01
Yhteensä			7 400,27	0,01

12. Vaihto-omaisuus

	18	2016 / 2017	2015 / 2016
Valmiit tuotteet/tavarat		1 289 522,64	1 288 147,32
Laskuttamattomat projektikustannukset		32 074 288,61	32 075 383,63
Annetut ennakot		156 112,86	19 289,47
		33 519 924,11	33 382 820,42

13. Saamisten erittely		2016 / 2017	2015 / 2016
Pitkäaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	19	1 761 560,28	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		1 761 560,28	0,00
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset ulkopuolisilta		25 927 755,42	22 865 112,31
Myyntisaamiset osatuloutuksesta		9 062 241,32	15 192 062,49
Lyhytaikaiset myyntisaamiset yhteensä		34 989 996,74	38 057 174,80
Saamiset saman konsernin yrityksiltä:			
Lainasaamiset	21	27 475 420,25	21 138 181,19
Saamiset ulkopuolisilta:			
Muut saamiset	22	925 251,64	1 135 526,43
Siirtosaamiset:			
Lakisääteiset vakuutukset	23	860 876,79	1 127 256,08
Muut siirtosaamiset		220 030,37	118 393,57
Siirtosaamiset yhteensä		1 080 907,16	1 245 649,65
Lyhytaikaisensaamiset yhteensä		64 471 575,79	61 576 532,07
Saamiset yhteensä		66 233 136,07	61 576 532,07
14. Oman pääoma			
Sidottu oma pääoma			
Osakepääoma		18 870 000,00	18 870 000,00
Ylikurssirahasto		4 234 971,99	4 234 971,99
Sidottu oma pääoma yhteensä		23 104 971,99	23 104 971,99
Vapaa oma pääoma			
SVOP rahasto		1 775 015,87	1 775 015,87
Kertyneet voittovarot 1.10.		3 494 470,09	10 757 122,59
Muut vähennykset omaan pääomaan *)			-5 068 033,08
Osingonjako tilikaudella		-3 494 470,08	-10 757 122,59
Tilikauden voitto		12 252 075,48	8 562 503,17
Vapaa oma pääoma yhteensä 30.9.		14 027 091,36	5 269 485,96
Oma pääoma yhteensä		37 132 063,35	28 374 457,95
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja			
SVOP rahasto *)		1 775 015,87	1 775 015,87
Kertyneet voittovarot 30.9.		0,00	-5 068 033,08
Tilikauden voitto		12 252 075,48	8 562 503,17
Jakokelpoiset varat		14 027 091,35	5 269 485,96

*) SVOP rahasto jaettavissa kokonaisuudessaan pääoman palautuksena.

15. Kertynyt poistoero	10	2016 / 2017	2015 / 2016
Rakennukset ja rakennelmat		0,00	28 846,37
Koneet ja kalusto		70 510,68	84 490,52
Yhteensä		70 510,68	113 336,89
16. Pakolliset varaukset	13	2016 / 2017	2015 / 2016
Eläkevaraukset		82 102,54	78 929,94
Palveluvuosirahavaraus		1 107 028,00	935 146,00
Takuuvaraukset		4 617 500,04	4 105 703,80
Tappiokauppavaraus		8 549 836,93	8 938 803,11
Muu Liiketaloudellinen varaus		582 141,49	66 166,23
Tuloverovaraus		23 519,67	23 519,67
Muut varaukset		385 943,71	328 700,71
Yhteensä		15 348 072,38	14 476 969,46
17. Vieraan pääoman erittely		2016 / 2017	2015 / 2016
Lyhytaikaiset	25		
Saadut ennakot		9 481 030,60	10 972 022,62
Ostovelat ulkopuolisilta:			
Ostovelat		6 971 967,24	5 439 166,28
Ostovelat osatuloutuksesta		7 032 546,25	16 546 116,03
Yhteensä		14 004 513,49	21 985 282,31
Velat saman konsernin yrityksille:	26		
Ostovelat		963 714,57	1 412 559,54
Rahoitusvelat		888 500,53	482 124,72
Yhteensä		1 852 215,10	1 894 684,26
Muut velat ulkopuolisilta	27	11 567 313,37	9 048 390,82
Siirtovelat:	28		
Lomarahat ja lomapalkat		3 976 574,47	4 117 929,39
Maksamattomat palkat ja palkkiot		3 742 681,08	3 312 708,00
Maksamattomat henkilösivukulut		1 869 707,92	1 920 754,83
Muut siirtovelat		2 346 660,09	2 011 541,18
Yhteensä		11 935 623,56	11 362 933,40
Yhteensä lyhytaikaiset velat		48 840 696,12	55 263 313,41
Vieras pääoma yhteensä		48 840 696,12	55 263 313,41

Laskennallinen verosaaminen/velka *)	29	2016 / 2017	2015 / 2016
Laskennallinen verosaaminen			
Jaksotuseroista		3 819 513,47	3 608 526,53
Laskennallinen verovelka			
Tilinpäätössiirroista		14 102,14	22 667,38
Laskennallinen verosaaminen		3 805 411,33	3 585 859,15

*) Laskennallista verosaamista/velkaa ei ole kirjattu.

Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut	2016 / 2017	2015 / 2016
--	--------------------	--------------------

Vuokravastuut	30		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat		2 628 826,61	2 622 771,24
Myöhemmin maksettavat		10 133 791,69	11 306 251,82
Yhteensä		12 762 618,30	13 929 023,06

Yhtiöllä on vuokrattuna toimitiloja neljässä eri maassa. (Suomi, Viro, Latvia ja Liettua.)
Irtisanomisaika ja sitä myöden irtisanomiskorvaus vaihtelee kohteittain. Osan vuokrattujen toimitilojen osalta sopimuskausi on kiinteä ja irtisanomiskorvaus on siten jäljellä olevan sopimuskauden vuokramenot. Toistaiseksi voimassa olevien vuokratilojen irtisanomisaika vaihtelee kuukaudesta kuuteen kuukauteen.

Leasingvastuut	31		
Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät			
Seuraavalla tilikaudella maksettavat		1 102 944,51	1 239 162,43
Myöhemmin maksettavat		1 147 481,91	1 628 912,49
Yhteensä		2 250 426,42	2 868 074,92

Autojen leasing sopimukset ovat pääsääntöisesti 3 - 4 vuoden pituisia ja niihin ei liity lunastusehtoja.
Leasingsopimusten irtisanomiskorvaus on 35 %:a jäljellä olevasta leasingvuokrasta.

Oikeudenkäynti ja riita- asiat

Helsingin kaupungin liikennelaitos — liikelaitos (HKL) on purkanut Helsingin metron, varikon laajennuksen sekä rakenteilla olevaan Länsimetron automatisointiin liittyneet osapuolten väliset sopimukset. Siemens katsoo sopimusten purun olevan perusteeton ja tätä koskevat osapuolten vaatimukset tullaan ratkaisemaan ensiasteena Helsingin käräjäoikeudessa.

Osapuolten välillä on puretun Helsingin metron sopimuksen osalta ollut erimielisyys ensimmäisen toimitus-osuuden viivästymisestä ja siihen johtaneista syistä. Asia on ollut vireillä käräjäoikeudessa vuodesta 2012 ja on sittemmin osapuolten väliseen sopimukseen perustuen siirtynyt välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Välimiesoikeus antoi ratkaisunsa riita-asiassa toukokuussa 2017. Välimiesoikeus katsoi Siemensin olevan pääosin vastuussa ensimmäisen toimitusvaiheen viivästymisestä. Välimiesoikeuden päätös ei ollut yksimielinen. Välimiesoikeuden päätöksellä ei ollut merkittäviä taloudellisia vaikutuksia yhtiölle ja taloudelliset seuraukset tullaan ratkaisemaan osana sopimuksen purkua koskevaa oikeudenkäyntiä.

HKL on heinäkuussa 2015 nostanut sopimusten purkuun liittyen vahingonkorvauskanteen Siemens konsortiota vastaan Helsingin käräjäoikeudessa. Siemens on esittänyt vuoden 2016 alussa vastineensa sekä vastakanteen asiaan liittyen. Tilikauden aikana asian valmistelu käräjäoikeudessa on edennyt. Pääkäsitely käräjäoikeudessa alkaa kalenterivuoden 2018 toisella puoliskolla.

Yhtiön johto on yhdessä sisäisten sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla tutkinut sopimuksen purun, HKL:n vaatimusten perusteet, välimiesoikeuden päätöksen vaikutukset tarkoin ja ottanut ne huomioon tilinpäätöstä laadittaessa parhaan arvionsa mukaisesti.

Yhtiö arvioi, että osapuolten välisten erimielisyyksien ratkaiseminen tulee kestämään useampia vuosia.

TILIVUONNA 2016 / 2017 KÄYTETYT TILIKIRJAT

Kirjanpitokirja

Päiväkirja

Pääkirja

- yhteenvedo saldoista
- tapahtumittain

Myyntipäiväkirja

Asiakasreskontra

Ostopäiväkirja

Velkojainreskontra

Käyttöomaisuuserittelyt

Varastojen inventaariluettelot

Tilinpäätös

Säilytystapa

toiminnanohjausjärjestelmässä.

tiedostona tallennettu yhtiön serverille
toiminnanohjausjärjestelmässä.

toiminnanohjausjärjestelmässä

toiminnanohjausjärjestelmässä

toiminnanohjausjärjestelmässä

toiminnanohjausjärjestelmässä

toiminnanohjausjärjestelmässä

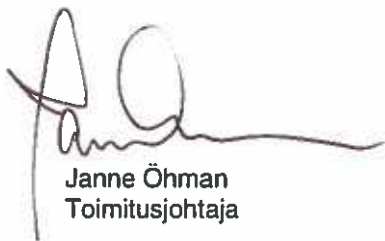
paperitositteina kirjanpidossa

paperikopiona kassakaapissa

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Hallitus

Espoo 28 päivä marraskuuta 2017

Janne Öhman
Toimitusjohtaja

Jaana Kupila
Talousjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

Helsinki 30 päivä marraskuuta 2017

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Eija Niemi-Nikkola
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Siemens Osakeyhtiön yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Siemens Osakeyhtiön (y-tunnus 0113901-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.10.2016–30.9.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 30.11.2017

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Eija Niemi-Nikkola
KHT

AUDITOR'S REPORT (Translation of the Finnish original)

To the Annual General Meeting of Siemens Osakeyhtiö

Report on the Audit of Financial Statements

Opinion

We have audited the financial statements of Siemens Osakeyhtiö (business identity code 0113901-2) for the year ended 30 September, 2017. The financial statements comprise the balance sheet, income statement, cash flow statement and notes.

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the company's financial performance and financial position in accordance with the laws and regulations governing the preparation of financial statements in Finland and comply with statutory requirements.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with good auditing practice in Finland. Our responsibilities under good auditing practice are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of Financial Statements* section of our report. We are independent of the company in accordance with the ethical requirements that are applicable in Finland and are relevant to our audit, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the Board of Directors and the Managing Director for the Financial Statements

The Board of Directors and the Managing Director are responsible for the preparation of financial statements that give a true and fair view in accordance with the laws and regulations governing the preparation of financial statements in Finland and comply with statutory requirements. The Board of Directors and the Managing Director are also responsible for such internal control as they determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Board of Directors and the Managing Director are responsible for assessing the company's ability to continue as going concern, disclosing, as applicable, matters relating to going concern and using the going concern basis of accounting. The financial statements are prepared using the going concern basis of accounting unless there is an intention to liquidate the company or cease operations, or there is no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance on whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with good auditing practice will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of the financial statements.

As part of an audit in accordance with good auditing practice, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.

- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of the Board of Directors' and the Managing Director's use of the going concern basis of accounting and based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the company to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events so that the financial statements give a true and fair view.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Other reporting requirements

Other information

The Board of Directors and the Managing Director are responsible for the other information. The other information comprises information included in the report of the Board of Directors. Our opinion on the financial statements does not cover the other information.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the information included in the report of the Board of Directors and, in doing so, consider whether the information included in the report of the Board of Directors is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. Our responsibility also includes considering whether the report of the Board of Directors has been prepared in accordance with the applicable laws and regulations.

In our opinion, the information in the report of the Board of Directors is consistent with the information in the financial statements and the report of the Board of Directors has been prepared in accordance with the applicable laws and regulations.

If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the information included in the report of the Board of Directors, we are required to report this fact. We have nothing to report in this regard.

Helsinki 30.11.2017

Ernst & Young Oy
Authorized Public Accountant Firm

EIJA NIEMI-NIKKOLA

Eija Niemi-Nikkola
Authorized Public Accountant

SIEMENS OSAKEYHTIÖ

AASTAARUANNE

30.09.2017

SIEMENS OSAKEYHTIÖ

Sisukord	Lehekülg
Juhatuse tegevusaruanne	2
Siemens Osakeyhtiö kasumiaruanne	6
Siemens Osakeyhtiö bilanss	7
Siemens Osakeyhtiö rahavoogude aruanne	9
Lisad	10
Kasutatud arvepidamisregistrid	21
Allkirjad	22

Siemens Osakeyhtiö

Ettevõtte registrikood:

Asukoht:

Aadress:

0113901-2

Espoo

Tarvonsalmenkatu 19,
02600 Espoo

Tegevuskeskkond

Aruandeaasta 2017 algas varasematest aastatest positiivsemate väljavaadetega. Käima läinud majanduskasv tundus jätkuvat ja eriti oodati 2017. aasta jooksul ekspordi elavnemist, mis looks stabiilsema põhja Soome majandusele.

Soome sisemajanduse koguprodukt kasvas 2016. aastal peamiselt erainvesteeringute ja eratarbimise toetusel 1,9 protsenti võrreldes eelmise aastaga. 2017. aasta alguse arvud näitavad kasvu jätkumist varasemast pisut tugevamana ja ekspordi elavnemine on hoogustanud tööstusinvesteeringuid. 2017. aasta sisemajanduse koguprodukti kasvu prognoositakse 2,1 protsenti võrreldes eelmise aastaga.

2016. aastal oli Balti riikide majanduskasv üle ja alla 2% sõltuvalt riigist. 2016. aastal vähenesid ELi toetatud investeeringud Balti riikides, eriti Leedus ja Lätis. 2017. aasta jooksul on Balti riikide majandused hakanud siiski kiiresti kasvama ja sisemajanduse koguprodukti kasvuks prognoositakse 3–5 protsenti.

Sisemajanduse koguprodukti kasv nii Soomes kui ka Balti riikides on 2017. aasta jooksul olnud pisut kiirem kui euroala keskmine.

Äritegevuse areng

Siemens Osakeyhtiö saadud tellimuste hulk vähenes 31,7 protsenti 239,6 miljoni euroni (eelmisel aruandeperioodil 351,7 mln eurot). Langus on seletatav peamiselt tavapärase projektimüügi hooajalise kõikumisega. Aruandeperioodil 2016 võitis Wind Poweri divisjon olulised mitmeaastased hoolduslepingud, seetõttu suurenes eelmisel aruandeperioodil märkimisväärselt tellimuste maht. Wind Poweri äritegevus viidi ettevõttest välja pärast aruandeperioodi 2017 esimest veerandit. Ettevõtte teiste divisjonide saadud tellimused olid eelmise aastaga võrreldes siiski tõusnud (2,3%).

Ettevõtte käive tõusis 15,7 protsenti – 247,9 miljoni euroni (eelmisel aruandeperioodil 214,3 mln). Käibe kasv põhines tugevalt tellimustel aruandeperioodi alguses ning tavapärasel sesoonsel kõikumisel ettevõtte projektitegevuses. Soome ekspordi elavnemine on avaldanud positiivset mõju ettevõtte käibeale. Võrdluskõlblik käibe kasv ilma Wind Poweri äritegevuse mõjuta oli 22,6%.

Kasumi kujunemine

Ettevõtte äritulem kasvas eelmise aruandeaastaga võrreldes 55,8 protsenti – 16,1 miljoni euroni (eelmisel aruandeperioodil 10,3 milj. eurot). Ettevõtte tasuvust parandas käibe kasv eriti tootemüügil ja hooldusäritegevuses. Tasuvust parandas ka ettevõtte esinduskinnistu müügist saadud müügikasum (0,9 miljonit eurot).

Äritegevuse riskid

Helsingin kaupungin liikennelaitos (HKL)— Helsingi linna liiklusamet on tühistanud Helsingi metroo ja depoo juurdeehituse ning poolelioleva Länsimetro automatiseerimisega seotud olnud poolte vahelised lepingud. Siemens leiab, et lepingute tühistamine on alusetu ja seda puudutavatele poolte nõudmistele tuleb leida lahendus Helsingi esimese astme kohtus.

Peale selle lahendati aruandeperioodil arbitraažikohtule esitatud osapoolte vaheline erimeelsus tühistatud Helsingi metroo lepingu esimese tarneosa hilinemise ja selleni viinud põhjuste osas. Arbitraažikohus leidis, et Siemens on peamiselt vastutav esimese etapi tarne hilinemise eest. Arbitraažikohtu lahend ei olnud üksmeelne. Arbitraažikohtu otsusel ei olnud märkimisväärset majanduslikku mõju ettevõttele.

Ettevõtte juhtkond on koos spetsialistidega andnud hinnangu lepingu lõpetamisele, HKLi nõudmiste alustele, arbitraažikohtu lahendile ja nende võimalikule mõjule ettevõttele, aastaaruandele ja selle kohustustele. Vaidlusalust küsimust ei peeta ettevõtte maksevõimet või tulevase tegevuseeldusi ohustavaks.

Äriühingu organisatsioon ja selle muutused

Äriühing tegutseb Soomes, Eestis, Lätis ja Leedus. Baltimaades toimub äritegevus Siemens Osakeyhtiö filiaalide kaudu.

Lõppenud aruandeperioodil läks ettevõtte Wind Poweri äritegevus äritegevuse müügi teel üle Rootsis tegutsevale Siemens Wind Power AB-le. Kalendriaasta alguses teostunud äritegevuse müük oli osa globaalsest ettevõtte töö ümberkorraldamisest, mille käigus Siemens ja Gamesa leppisid kokku Wind Poweri äritegevuse ühendamises.

Siemens Osakeyhtiö on osa Siemensi Skandinaavia organisatsioonist, kuhu kuuluvad kõik Skandinaavia ning Balti riigid.

Keskkond

Vastutustundliku tegevuse ja jätkusuutliku arengu kindlustamiseks on Siemensil kõikehõlmavad põhimõtted, juhised ja protsessid keskkonnasõbralikkuse, tervise, ohutuse ja eetilise äritegevuse kohta. Ettevõtte innovaatilised lahendused, süsteemid ja tooted edendavad heaolu kõikjal maailmas.

Siemensi eesmärk on 2030. aastaks olla esimese suure tööstusettevõttena süsinikneutraalne ettevõtte . 2017. aastal hinnati Siemens globaalselt jätkusuutliku arengu tippettevõtete hulka kuuluvaks. Vastava uuringu korraldas Corporate Knights 200 börsiettevõtte seas. Tulemus avalikustati Davosi majandusfoorumil.

Vastutustundlikkuse põhimõtted, juhised ja protsessid suunavad Siemens Osakeyhtiö tegevust Soomes, Eestis, Lätis ja Leedus. Ettevõtte on olnud 2004. aastast alates ISO14001 sertifikaat, mis on tunnustus keskkonnaküsimuste haldamise kohta kõigis neljas riigi kontorites. Derby Business Parki ärilinnak, kus asub ka Siemens Osakeyhtiö kontor, on pälvinud Leed Platinumi sertifikaadi. Derby Business Park on rajatud Siemensi ehitus- ja energialahenduste abil, mis edendavad säästvat arengut ning suurendavad keskkonnatõhusust. Teistes büroodes on parandatud energiatõhusust ruumide kasutuse optimeerimisega. Ka autopoliitikas on arvestatud keskkonnaküsimustega.

Personal

Aruandeaasta jooksul töötas ettevõttes keskmiselt 537 (527) inimest.

Aruandeperioodil maksti palkasid ja preemiaid kokku 35,5 miljonit eurot (33,5 milj. eurot).

Aruandeperioodil 2017 pandi rõhku uut tüüpi äritegevusele, eriti digitaliseerimisele, mis väljendus personali hulga kasvuna. Töötajate arv kasvas sellest hoolimata, et Wind Poweri äritegevus viidi ettevõttest välja. Personali hulga kasv ilma Wind Poweri mõjuta oleks eelmise aastaga võrreldes olnud 5,1%

Siemensi Soome personal võib osaleda kontserni rahvusvahelistes aktsia- ja kasumijaotusprogrammides. Mõlemas programmis on töötajatel võimalus märkida Siemens AG aktsiaid programmikohastel tingimustel.

Siemens Osakeyhtiö äritegevuse esmatähtis valdkond on digitaliseerimine, mis eeldab personalilt uut tüüpi valmidust. Aruandeperioodi ajal arendati innovatsioonitegevust. Kohe pärast aruandeperioodi lõppu peeti esimene häkaton, mille teemaks oli ennetav hooldus. Häkatoni eesmärgiks oli uute koostööpartnerite leidmine, uudse teenuse väljatöötamine ning personali valmiduse tõstmine koosarenduses (co-creation).

Töötajate digitaliseerimisvalmiduse tõstmiseks võeti kasutusele DigiTraini treeningprogramm. Personal võib kergesti viia läbi lühikesi koolitusi ja treeninguid iseseisvalt arvuti või mobiiltelefoni abil. Eesmärk on, et 90 protsenti personalist on võtnud DigiTraini süsteemi kasutusele enne 2017. kalendriaasta lõppu.

Uurimis- ja arendustegevus

Siemens Osakeyhtiö on osa rahvusvahelisest Siemensi korporatsioonist, kus uuringud ja arendustegevus on koondatud kindlatesse üksustesse. Ettevõtte puudub tegelik uurimis- ja arendustegevus Soomes või Balti riikides.

Äriühingu juhtimine ja audiitorid

Ettevõtte juhatuse moodustasid lõppenud aruandeperioodil

Janne Öhman (esimees) ja
Jaana Kupila

Ulf Troedsson tegutseb juhatuse asendusliikmena.

Ettevõtte audiitorina tegutses aruandeperioodil Kaubanduskoja aktsepteeritud audiitor Eija Niemi-Nikkola Ernst & Young Oy-st.

Pärast aruandeperioodi lõppemist toimunud olulised sündmused ja väljavaated uuel majandusaastal

Siemens Osakeyhtiö aruandeperiood 2018 on alanud soodsates oludes. Usaldusnäitajad osutavad, et just suured tööstusettevõtted usuvad ekspordi ja majanduse kasvu 2018. aastal. ELi finantseeritud Balti riikide investeerimisprojektidele prognoositakse uut kasvu ja investeringuid arvatakse lisanduvat eriti Lätis ja Leedus 2017. aasta lõpul ning 2018. aasta jooksul.

Globaalse majanduse kasvuväljavaated on varasemaga võrreldes paranenud ja Soome Panga hinnangul suureneb kasv 3,5 protsendini 2017. aastal ja stabiliseerub 3% tasemel järgnevatel aastatel. Soome ja Balti riikide seisukohalt oluline Vene kaubandus on hakanud pärast 2016. aastat jälle kasvama.

Siemens ja Alstom on kokku leppinud ühisettevõtte asutamises liikluslahenduste alal. Ühisettevõttesse läheb üle Siemensi Mobility divisjon, mille äritegevus moodustub digiliikluse lahendustest. See vajab veel Konkurentsiameti heakskiitu. Ühinemine toimub hinnanguliselt 2018. kalendriaasta teises pooles. Globaalse ettevõtte töö ümberkorralduse osana lahutatakse Siemens Osakeyhtiö Mobility divisjoni äritegevus Soomes ja Balti riikides ettevõtte äritegevusest 2018. aruandeaasta jooksul.

Siemens Osakeyhtiö eesmärk on kasvada. Selleks pakub võimalusi Soome tööstuse ja ühiskonna digitaliseerumine. Aruandeperioodi lõppedes on ettevõtte toonud tugevalt Soome turule avatud, pilvepõhise MindSphere-IoT lahenduse. MindSphere'i nähakse platvormina uudsetele digitaalsetele teenustele, mida peale Siemensi pakuvad erinevad partnerivõrgustikud, ökosüsteemid. Siemens käivitas koos VTT-ga projekti Digital Fiber, mille eesmärk on arendada Soomes uut tüüpi metsatööstust. Esimeste ökosüsteemipartneritega on juba mõeldud välja konkreetseid arendusprojekte. Töö jätkub 2018. aruandeaastal.

Septembris 2017 sõlmis Siemens Osakeyhtiö üle maailma tähelepanu pälvinud lepingu Kiinteistö Oy Kauppakeskus Selloga ainulaadse intelligentse energiahaldussüsteemi kohta. Kinnistu toimib energiaturu osana virtuaalse elektrijaama kaudu. Kinnistu ostab, ladustab ja müüb elektrit automaatselt. Laiemalt levides toob lahendus Soome ühiskonnale suurt kokkuhoidu ning vähendab vajadust investeerida varuelektrijaamadesse. Samal ajal toob see märkimisväärselt kokkuhoidu ka kinnistule endale. Digitaliseerimise võimalustel põhinev lahendus on esimene globaalne saavutus Siemensi jaoks.

Digitaliseerimislahenduste arendamine eeldab lähedast ja usalduslikku koostööd klientidega. Klientide ärakuulamine ning nende väljakutsete ja turgude mõistmine on õnnestumise lähtekohtadeks. Kliendikesksuse heaks on ettevõttes tehtud süstemaatilist tööd: kogu personal on läbinud teeninduskultuurilase väljaõppe, on arendatud võtmeklientuuride juhtimist ja suurendatud suhtlust klientidega. Kliendirahulolu mõõtev NPS-uuring näitab, et meetmed on olnud tulemuslikud. Töö kliendikesksuse parandamiseks jätkub ka 2018. aasta aruandeperioodil.

Aktsiakapital ja aktsionärid

Äriühingu aktsiakapitali moodustavad 1 110 000 (1 110 000) aktsiat, mille nimiväärtus on 17 eurot/aktsia, millest igaühel on üks hää. Aktsiakapitali sajaprotsendiline omanik on Siemens International Holding B.V.

Juhatus eettepanek aruandeperioodi kasumi jaotamiseks

Juhatus teeb eettepaneku jaotada aruandeperioodi kohta dividendidena välja 12 252 075,48 eurot.

Äriühingu majanduslikus olukorras ei ole pärast aruandeperioodi lõppu toimunud olulisi muutusi. Äriühingu maksevõime on hea ja juhatus leiab, et kavandatud dividendid ei ohusta äriühingu maksevõimet.

Tähtsamad näitajad (tuhandetes eurodes)

	2017	2016	2015	2014
Töötajaid keskmiselt	537	527	567	582
Palgad ja preemiad	35 524	33 453	36 444	35 966
Saadud tellimused	239 577	350 744	281 019	258 482
Käive	247 873	214 326	284 579	306 468
Ärikasum	16 059	10 308	15 985	12 753
Ärikasumi protsent käibest	6,5	4,8	5,6	4,2
Omakapitali tootlus %	37,4	26,4	42,3	38,5
Omakapitali osakaal %	36,6	28,9	34,7	23,8

Näitajate arvutamise valemid:

Omakapitali tootlus %	netotulem/omakapital (kahe aasta keskmine) * 100 (ühekordsete kirjete mõju elimineeritud)
Omakapitali osakaal %	omakapital/bilansimaht *100

SIEMENS OSAKEYHTIÖ
KASUMIARUANNE

1.10.2016–30.9.2017

1.10.2015–30.9.2016

KÄIVE	1)	247 873 496,14	1)	214 325 872,42
Äritegevuse muud tulud	3)	1 545 430,76	3)	43 479,17
Materjalid ja teenused	2)	–174 570 880,00	2)	–146 757 733,10
Personalikulud	5)	–43 674 805,44	5)	–41 713 594,24
Kulum ja väärtuse langus	6)	–420 752,38	6)	–657 038,24
Äritegevuse muud kulud	7)	–14 693 716,26	7)	–14 933 416,05
ÄRIKASUM		16 058 772,82		10 307 569,96
Finantstulud ja -kulud	8)	–280 880,07	8)	–175 381,51
KASUM ENNE ERALDISI JA TULUMAKSU		15 777 892,75		10 132 188,45
Eraldised	6)	42 826,21	6)	94 166,46
Tulumaks	9)	–3 568 643,48	9)	–1 663 851,74
ARUANDEPERIOODI KASUM		12 252 075,48		8 562 503,17

SIEMENS OSAKEYHTIÖ

BILANSS

AKTIVA		30.09.2017	30.09.2016
PÕHIVARA			
Immateriaalne vara			
Immateriaalsed õigused	10)	0,00	0,00
Firmaväärtus	10)	0,00	0,00
Muud pikaajalised kulud	10)	350 581,83	<u>408 123,70</u>
		350 581,83	408 123,70
Materiaalne põhivara			
Maa ja veekogud	10)	0,00	264 744,61
Ehitised ja rajatised	10)	0,00	281 147,25
Masinad ja seadmed	10)	586 227,46	581 974,36
Muu materiaalne põhivara	10)	<u>60 455,70</u>	<u>61 125,08</u>
		646 683,16	1 188 991,30
Poolerioleavad investeeringud	10)	0,00	0,00
Investeeringud			
Muud aktsiad ja osakud	11)	<u>0,01</u>	<u>0,01</u>
		0,01	0,01
PÕHIVARA KOKKU		997 265,00	1 597 115,01
KÄIBEVARA			
Varud	12)	33 519 924,11	33 382 820,42
Nõuded			
Pikaajalised nõuded			
Nõuded ostjatele	13)	<u>1 761 560,28</u>	<u>0,00</u>
		1 761 560,28	0,00
Lühiajalised nõuded			
Nõuded ostjate vastu	13)	34 989 996,74	38 057 174,80
Nõuded sama kontserni ettevõtete vastu	13)	27 475 420,25	21 138 181,19
Laenunõuded	13)	0,00	0,00
Muud nõuded	13)	925 251,64	1 135 526,43
Viitlaekumised	13)	<u>1 080 907,16</u>	<u>1 245 649,65</u>
		64 471 575,79	61 576 532,07
Nõuded kokku		66 233 136,07	61 576 532,07
Raha ja pangakontod		641 017,35	1 671 610,22
KÄIBEVARA KOKKU		100 394 077,53	96 630 962,71
AKTIVA		101 391 342,53	98 228 77,72

SIEMENS OSAKEYHTIÖ

BILANSS

PASSIVA		30.09.2017	30.09.2016
OMAKAPITAL			
Aktiivkapital	14)	18 870 000,00	18 870 000,00
Ülekurs	14)	4 234 972,00	4 234 971,99
Investeeringud vaba omakapitali fond	14)	1 775 015,87	1 775 015,87
Eelmiste perioodide kahjum	14)		-5 068 033,07
Aruandeperioodi kasum	14)	<u>12 252 075,48</u>	<u>8 562 503,17</u>
OMAKAPITAL KOKKU		37 132 063,35	28 374 457,96
ERALDISTE AKUMULATSIOON			
Kulumi erinevused	15)	70 510,68	113 336,89
KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL			
Pensionireserv	16)	82 102,54	78 929,94
Maksureservid	16)	23 519,67	23 519,67
Muud kohustuslikud reservid	16)	<u>15 242 450,17</u>	<u>14 374 519,85</u>
		15 348 072,38	14 476 969,46
VÕLAKOHUSTUSED			
Pikaajalised nõuded			
Lühiajalised võlakohustused	17)	9 481 030,60	10 972 022,62
Saadud ettemaksud			
Võlad tarnijatele	17)	14 004 513,49	21 985 282,31
Võlad sama kontserni ettevõtetele	17)	1 852 215,10	1 894 684,26
Muud võlad	17)	11 567 313,37	9 048 390,82
Viitvõlad	17)	<u>11 935 623,56</u>	<u>11 362 933,40</u>
		48 840 696,12	55 263 313,41
VÕLAKOHUSTUSED KOKKU		48 840 696,12	55 263 313,41
PASSIVA		101 391 342,53	98 228 077,72

Rahavoogude aruanne	1.10.2016- 30.09.2017	1.10.2015- 30.09.2016
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum	16 058 998,90	10 307 569,96
Korrigeerimised:		
Plaaniline kulum	420 752,38	657 038,24
Muud tulud ja kulud, millega ei seendu makset	871 102,92	-1 803 081,09
Muud korrigeerimised	-1 290 523,34	-3 980,87
Rahavoog enne käibekapitali muutust	16 060 330,86	9 157 546,24
Käibekapitali muutus		
Lühiajaliste intressivabade nõuete suurenemine(-)/vähenemine(+)	3 256 971,00	-2 520 545,48
Pikaajaliste intressivabade nõuete suurenemine(-)/vähenemine(+)	-1 761 560,28	0,00
Käibevara suurenemine(-)/vähenemine(+)	-137 103,69	8 245 470,22
Lühiajaliste intressivabade võlgade suurenemine(+)/vähenemine(-)	-8 038 055,54	-6 473 034,26
Äritegevuse jagunemise/müügi mõju käibekapitalile	8 314 082,57	-3 459 119,17
	1 634 334,06	-4 207 228,69
Makstud intressid ja maksud muude äritegevuse finantskulude pealt	-343 407,89	-243 877,63
Äritegevusest saadud intressid	62 301,74	68 496,12
Makstud otsesed maksud	-2 158 396,35	-2 559 260,63
Rahavood äritegevusest	15 255 160,42	2 215 675,41
Rahavood investeerimistegevusest		
Investeeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse	-407 230,28	-202 090,79
Materiaalse ja immateriaalse vara võõrandamisest saadud tulu	1 242 671,93	10 677,34
Antud laenude tagasimaksud	-6 337 239,06	7 254 813,59
Äritegevuse võõrandamisega seotud maksud	-7 679 903,25	
Rahavood investeerimistegevusest	-13 181 700,66	7 063 400,14
Rahavood finantseerimistegevusest		
Lühiajalised laenud	390 417,46	171 580,73
Makstud dividendid	-3 494 470,09	-10 757 122,59
Rahavood finantseerimistegevusest	-3 104 052,63	-10 585 541,86
Rahavood kokku	-1 030 592,87	-1 306 466,31
Raha aruandeperioodi alguses	1 671 610,22	2 978 076,53
Raha aruandeperioodi lõpus	641 017,35	1 671 610,22
	-1 030 592,87	-1 306 466,31

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Siemens Osakeyhtiö emattevõtte on Siemens International Holding B.V., asukoht Haag. Kontserni raamatupidamise aastaaruanne on saadaval aadressil Wittelsbacherplatz 2, 80333 München, Saksamaa.

Raamatupidamise aastaaruande koostamise põhimõtted

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Soome raamatupidamiseeskirjadele (FAS).

Võrdluskõlblikkus eelmise aruandeperioodiga

Võrreldes arve eelmise aastaga on tähelepanuväärne, et WindPoweri äritegevus sisaldub ettevõtte 2017. aruandeaasta arvudes ainult esimese kvartali puhul. WindPoweri äritegevus viidi ettevõttest välja kalendriaasta algul tehtud äritegevuse müügitehinguga.

Käive

Käive moodustub toodete ja teenuste müügituludest. Müügituludest arvestatakse maha tehtud allahindlused ja käibemaks. Pikaajalised tarnelepingud, mille planeeritud käive ületab 840 000,00 eurot, kantakse tuludesse valmidusastet arvesse võttes vastavalt valmidusastme meetodile. Majatehnika tegevusalaosalise väljamakse piir on 25 000,00 eurot.

Valmidusaste arvestatakse teostunud ja kogukuluproгноosi suhtele tuginedes. Muus osas müügitulu kajastatakse pärast tarne üleandmist kliendile.

Põhivara arvestus

Põhivara on bilansis kajastatud otseses soetusmaksumuses, millest on maha arvestatud plaaniline kulum. Plaaniline kulum on arvestatud võrdsete kulumieraldistena põhivaraartiklite majandusliku kasutusea alusel. Kulum on arvestatud vara kasutuselevõtu kuust alates, välja arvatud Leedu filiaal, kus kulum arvestatakse kasutuselevõtu kuule järgnevast kuust alates.

Aktsiate arvestus

Aktsiad on kantud bilanssi hankekulust väiksema edasimüügiväärtusega.

Põhivara kulumiarvestus

Põhivara jooksva kulumi määramisel on kasutatud eelnevalt koostatud kulumiarvestuse plaani. Plaanilise kulumi perioodid, mis põhinevad artiklite hinnangulisel majanduslikul kasutuseal, on järgmised:

<u>Immateriaalsed õigused</u>	3-5
<u>Firmaväärtus</u>	5
Firmaväärtus amortiseeritakse 5 aastaga.	
<u>Muud pikaajalised kulud</u>	
- Üüripindade põhiparandused	10
- Arvutitarkvara andmetöötlusseadmetele	5
- Mikroarvutite tarkvara	3

Maa ja veekogud

Maa ja veekogude pealt ei arvestata kulumit, kuna oletatakse, et nende väärtus ei vähene.

<u>Ehitised ja rajatised</u>	40
<u>Masinad ja seadmed</u>	
- Tehnilised seadmed ja masinad	10
- Andmetöötlusseadmed (mitte PC-d)	5
- Arvutid ja nende lisaseadmed	3
- Eritöövahendid Leedus	4
- Eritöövahendid muudes riikides	1-5
- Muud äri- ja kontoriseadmed	5
<u>Muu materiaalne põhivara</u>	
- Kunstiteosed	ei tehta eraldi
- Muu materiaalne põhivara	5

Varude arvestus

Käibevara on kantud bilanssi oma soetusmaksumuses või sellest väiksema taassoetushinnaga või tõenäolise müügihinnaga.

Välisvaluutas toimunud tehingud

Välisvaluutas nõuded ja võlad on arvestatud eurodeks bilansipäeva seisuga Euroopa Keskpanga poolt noteeritud keskmise kursi alusel.

Uuringu- ja tootearenduskulud

Uuringu- ja tootearenduskulud kajastatakse kuludena nende tekkeaastal.

KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL

Tulevasteks kuludeks ja kahjudeks, nagu pensionikulud, tagatis- ja kahjumliku müügi reservid, ollakse Siemensi kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt valmis ettevaatlikkusprintsipi rakendades.

Tagatisreservi arvestatakse projektides individuaalselt, projekteerimise, testimise ja paigaldamise käigus hinnatud nõrkuste ning varasema kogemuse põhjal. Tootemüügi osas arvestatakse tagatisreserv varasemate teostunud tagatisreservide alusel või esimehe antud juhiste kohaselt.

Kahjumliku müügi reserv moodustatakse, kui tellimuste portfelli kuuluva tellimuse kogukulud on suuremad kui tellimuse müügitulud. Reserv moodustatakse hetkel, kui leitakse, et kahjum on ilmne. Kahjumliku müügi reserv arvestatakse projekti- ja tootemüügil lepingutes, mille tellimusväärtus on üle 100 000 euro. Hooldus- ja korrashoiulepingus arvestatakse kahjumlik müük, kui tellimusväärtus on üle 25 000 euro.

Pensionid

Pensionikulud on esitatud iga riigi õigusnormide alusel. Töötajate pensionikindlustus on korraldatud äriühinguvälises pensionikindlustusseltsis. Individuaalsete pensionikohustustega seoses tekkinud vastutus on kajastatud kohustuslikes reservides. Pensionidega seotud kulud on kajastatud tekkepõhiselt kuluks, kui pension on välja teenitud.

1. Käive tegevusalade ja turupiirkondade järgi	2016 / 2017	2015 / 2016
Jagunemine tegevusalade järgi	1	
Mobility	23 105 323,88	17 905 370,57
Building Technologies	39 188 514,39	37 392 857,00
Digital Factory	54 330 727,77	50 061 166,96
Process industries and Drives	36 624 652,17	32 145 231,06
Power and Gas	29 105 238,15	19 286 067,31
Wind Power	988 936,85	12 978 878,98
Energy Management	64 530 102,93	44 556 300,54
Kokku	247 873 496,14	214 325 872,42
Jagunemine turupiirkondade järgi (ekspordi alusel)	2	
Soome	181 301 287,91	164 374 803,13
Baltimaad	62 824 417,23	44 579 499,15
ELi riigid	3 682 230,83	5 223 576,03
Muud	65 560,17	147 994,11
Kokku	247 873 496,14	214 325 872,42

Lisaselgitused käibe kohta

3

Vastavalt valmidusastmele tuluna kajastatud käibe osa kogu aruandeperioodi käibest on **69 457 608,63 eurot**. Vastavalt valmidusastmele tuluna kajastatud, kuid kliendile üle andmata olevate pikaajaliste hangete tuluks jooksva aruandeperioodil ning varasematel aruandeperioodidel on kirjendatud kokku **136 948 979,60 eurot**. Tellimuste portfelli on **212 619 509,03 eurot**, millest valmidusastme järgi tuluna arvestatav osa on **139 110 256,29 eurot**.

2. Materjalid ja teenused	2016 / 2017	2015 / 2016
	4	
Aruandeperioodi ostud	148 255 121,57	116 980 259,49
Varude muutus	137 103,69	3 217 967,56
Sisseostetud teenused	26 178 654,74	26 559 506,05
Kokku	174 570 880,00	146 757 733,10

3. Äritegevuse muud tulud	2016 / 2017	2015 / 2016
	5	
Põhivara müügikasum	657 013,40	7 202,46
Arendamistugi ja toetused	4 238,04	31 423,82
Äritegevuse müügikasum	634 179,32	
Muud *)	250 000,00	4 852,89
Kokku	1 545 430,76	43 479,17

*) Muudesse tuludesse kirjendatud tagatishüvitis veekahjustusest põhjustatud müügihinna alandamise eest müüdava kinnistu osas.

4. Keskmise töötajate arv äriühingus aruandeperioodil	2016 / 2017	2015 / 2016
---	-------------	-------------

Jagunemine tegevusalade järgi	6		
Power and Gas		23	32
Wind Power and Renewables		7	16
Energy Managements		86	74
Building Technologies		187	168
Mobility		57	61
Digital Factory		73	72
Process Industries and Drives		63	63
Corporate Units		41	41
Kokku		537	527
Geograafiline jagunemine	6		
Soome		432	422
Eesti		32	31
Läti		25	25
Leedu		48	49
Kokku		537	527

5. Personalikulud	2016 / 2017	2015 / 2016
-------------------	-------------	-------------

	7		
Palgad ja		35 524 192,74	33 453 287,64
Pensionikulud		5 217 790,56	5 285 863,74
Muud personaliga seotud lisakulud		2 932 822,14	2 974 442,86
Kokku		43 674 805,44	41 713 594,24
Juhtkonna palgad ja tasud	8		
Tegevjuht		363 737,20	383 191,43
Juhatus		236 753,17	240 720,22
Kokku		600 490,37	623 911,65
Soodustused		59 577,09	34 979,49

6. Plaaniline kulum	2016 / 2017	2015 / 2016
---------------------	-------------	-------------

	9		
Firmaväärtus		0,00	225 267,75
Muud pikaajalised kulud		85 541,87	89 148,65
Ehitised ja rajatised		6 622,66	15 894,35
Masinaid ja seadmed		328 587,85	326 727,49
Kokku		420 752,38	657 038,24

Kulumi erinevuse muutus (- vähenemine, + suurenemine)	
---	--

	10		
Ehitised ja rajatised		-13 979,84	-5 381,81
Masinaid ja seadmed		-28 846,37	-88 784,64
Kokku		-42 826,21	-94 166,45

7. Äritegevuse muud kulud	2016 / 2017	2015 / 2016
Energia- ja hoolduskulud	652 466,32	717 864,37
Reklaami- ja bürookulud	1 222 582,82	875 843,89
Andmetöötlus- ja andmesidekulud	1 938 074,17	2 011 250,59
Ostetud teenused ja transpordikulud	3 620 075,11	3 431 962,38
Rent/üür ja kindlustused	4 273 160,30	4 366 892,46
Reisi- ja esinduskulud	4 639 491,10	4 713 489,51
Muud kulud	-1 652 133,56	-1 183 887,15
Kokku	14 693 716,26	14 933 416,05

Audiitoritasud	12		
Auditeerimistasud		70 099,98	70 700,04

Kohustuslike reservide muutus	13	
Pensionireserv	3 172,60	−30 826,98
Teenistusaastate reserv	171 882,00	193 379,00
Tagatisreserv	511 796,24	−710 304,57
Kahjumliku müügi reserv	−388 966,18	−860 761,58
Muu äritegevusega seotud reserv	57 243,00	−166 600,59
Tulumaksureserv	0,00	−39 600,34
Muud reservid	515 975,26	−251 486,04
Kokku	871 102,92	−1 866 201,10

8. Finantstulud ja -kulud	2016 / 2017	2015 / 2016
Muud intressi- ja finantstulud		
Sama kontserni ettevõtetelt	-0,47	
Teistelt	-62 301,27	-68 496, 12
Intressikulud ja muud finantskulud		
Sama kontserni ettevõtetelt	317 577,02 *)	214 567,82
Teistele	25 604,79	29 309 81
Finantstulud ja -kulud	280 880,07	175 381,51

*) intressikulude tõus seostub sisemise panga negatiivse intressiga hoiuste osas

9. Tulumaks	2016 / 2017	2015 / 2016
Aruandeperioodil	3 379 446,00	1 585 478,08
Tulumaksureserv	0,00	-63 120,01
Eelmistel aruandeperioodidel	189 197,48	141 493,67
Kokku	3 568 643,48	1 663 851,74

10. Põhivara		2016 / 2017	2015 / 2016
Immateriaalne põhivara			
Soetusmaksumus 01.10.		0,00	7 129 322,49
Realiseeritud 01.10.–30.09.	16b		–7 129 322,49
Soetusmaksumus 30.09.		0,00	0,00
Akumuleerunud plaaniline kulum 01.10.		0,00	–5 589 184,26
Realiseeritud vara akumuleeritud plaaniline kulum 01.10.–30.09.	16b	0,00	5 589 184,26
Aruandeperioodi plaaniline kulum 01.10.–30.09.	9		
Bilansiline väärtus 30.09.		0,00	0,00
Firmaväärtus			
Soetusmaksumus 01.10.		11 735 988,52	11 829 031,10
Realiseeritud 01.10.–30.09.	16b		–93 042,58
Soetusmaksumus 30.09.		11 735 988,52	11 735 988,52
Akumuleerunud plaaniline kulum 01.10.		–11 735 988,51	–11 603 763,34
Realiseeritud vara akumuleeritud plaaniline kulum 01.10.–30.09.	16b		93 042,58
Aruandeperioodi plaaniline kulum 01.10.–30.09.	9		–225 267,75
Bilansiline väärtus 30.09.		0,00	0,00
Muud pikaajalised kulud			
Soetusmaksumus 01.10.		978 448,83	1 147 080,93
Soetatud 01.10. - 30.09.	16a	28 000,00	60 338,78
Realiseeritud 01.10.–30.09.	16b	–226 865,10	–228 970,88
Soetusmaksumus 30.09.		779 583,73	978 448,83
Akumuleerunud plaaniline kulum 01.10.		–570 325,13	–559 782,13
Realiseeritud vara akumuleeritud plaaniline kulum 01.10.–30.09.	16b	226 865,10	78 605,65
Aruandeperioodi plaaniline kulum 01.10.–30.09.	9	–85 541,87	–89 148,65
Bilansiline väärtus 30.09.		350 581,83	408 123,70
Maa ja veekogud			
Soetusmaksumus 01.10.		264 744,61	264 744,61
Realiseeritud 01.10.–30.09.	16b	–264 744,61	0,00
Soetusmaksumus 30.09.		0,00	264 744,61
Bilansiline väärtus 30.09.		0,00	264 744,61
Ehitised ja rajatised			
Soetusmaksumus 01.10.		635 387,35	635 387,35
Realiseeritud 01.10.–30.09.	16b	–635 387,35	0,00
Soetusmaksumus 30.09.		0,00	635 387,35
Akumuleerunud plaaniline kulum 01.10.		–354 240,10	–338 345,75
Realiseeritud vara akumuleeritud plaaniline kulum 01.10.–30.09.	16b	360 862,76	0,00
Aruandeperioodi plaaniline kulum 01.10.–30.09.	9	–6 622,66	–15 894,35
Bilansiline väärtus 30.09.		0,00	281 147,25

Masinad ja seadmed

Soetusmaksumus 01.10.		3 927 733,28	4 211 410,96
Soetatud 01.10. - 30.09.	16a	379 230,28	262 034,46
Realiseeritud 01.10.–30.09.	16b	–578 872,89	–545 712,14
Soetusmaksumus 30.09.		3 728 090,67	3 927 733,28
Akumuleerunud plaaniline kulum 01.10.		–3 345 758,92	–3 555 217,58
Realiseeritud vara akumuleeritud plaaniline kulum 01.10.–30.09.	16b	532 483,56	536 186,15
	9	–328 587,85	–326 727,49
Aruandeperioodi plaaniline kulum 01.10.-30.09.			

Bilansiline väärtus 30.09.		586 227,46	581 974,36
----------------------------	--	------------	------------

Pooleliolevad investeeringud

Soetusmaksumus 01.10.		0,00	35 863,37
Soetatud 01.10. - 30.09.		0,00	0,00
Realiseeritud 01.10.–30.09.		0,00	–35 863,37
Soetusmaksumus 30.09.		0,00	0,00
Bilansiline väärtus 30.09.		0,00	0,00

Muu materiaalne põhivara

Soetusmaksumus 01.10.		61 125,08	61 125,08
Realiseeritud 01.10.–30.09.	16b	–669,38	
Soetusmaksumus 30.09.		60 455,70	61 125,08
Bilansiline väärtus 30.09.		60 455,70	61 125,08

Muud aktsiad ja osakud

Soetusmaksumus 01.10.		9 390,17	9 390,17
Realiseeritud 01.10.–30.09.		0,00	0,00
Soetusmaksumus 30.09.		9 390,17	9 390,17
Akumuleerunud väärtuse vähenemine/suurenemine	17	–9 390,16	–9 390,16
Bilansiline väärtus 30.09.		0,01	0,01

Kokku		997 265,00	1 597 115,01
--------------	--	-------------------	---------------------

11. Muud aktsiad ja osakud

Äriühingu omanduses olevad aktsiad (EUR)	17			Raamatu- pidamisväärtus
		arv	nimiväärtus	
-Tennis Tapiola Oy		66	7 400,27	0,01
Kokku			7 400,27	0,01

12. Varud	16	2016 / 2017	2015 / 2016
Valmis tooted/kaubad		1 289 522,64	1 288 147,32 32
Arveldamata projektikulud		32 074 288,61	075 383,63 19
Tehtud ettemaksud		156 112,86	289,47
		33 519 924,11	33 382 820,42

13. Nõuded		2016 / 2017	2015 / 2016
Pikaajalised nõuded			
Nõuded ostjate vastu	19	1 761 560,28	0,00
Pikaajalised nõuded kokku		1 761 560,28	0,00
Lühiajalised nõuded	20		
Nõuded ostjate vastu väljaspoolt		25 927 755,42	22 865 112,31
Nõuded ostjate vastu valmidusastme meetodi alusel		9 062 241,32	15 192 062,49
Lühiajalised nõuded ostjate vastu kokku		34 989 996,74	38 057 174,80
Nõuded sama kontserni ettevõtete vastu:			
Laenunõuded	21	27 475 420,25	21 138 181,19
Nõuded kolmandate isikute vastu:			
Muud nõuded	22	925 251,64	1 135 526,43
Viitlaekumised:	23		
Seadusest tulenevad kindlustused		860 876,79	1 127 256,08
Viitlaekumised		220 030,37	118 393,57
Viitlaekumised kokku		1 080 907,16	1 245 649,65
Lühiajalised nõuded kokku		64 471 575,79	61 576 532,07
Nõuded kokku		66 233 136,07	61 576 532,07

14. Omakapital	24	2016 / 2017	2015 / 2016
Seotud omakapital			
Aktiivkapital		18 870 000,00	18 870 000,00
Ülekurss		4 234 971,99	4 234 971,99
Seotud omakapital kokku		23 104 971,99	23 104 971,99
Vaba omakapital			
Investeeringud vaba omakapitali reserv		1 775 015,87	1 775 015,87
Jaotamata kasum 01.10.		3 494 470,09	10 757 122,59
Muud omakapitali vähendused *)			-5 068 033,08
Dividendid aruandeperioodil		-3 494 470,08	-10 757 122,59
Aruandeperioodi kasum		12 252 075,48	8 562 503,17
Vaba omakapital kokku 30.09.		14 027 091,36	5 269 485,96
Omakapital kokku		37 132 063,35	28 374 457,95
Jaotuskõlblikud varad vabast omakapitalist			
Investeeringud vaba omakapitali reserv *)		1 775 015,87	1 775 015,87
Jaotamata kasum 30.09.		0,00	-5 068 033,08
Aruandeperioodi kasum		12 252 075,48	8 562 503,17
Jaotuskõlblikud varad		14 027 091,35	5 269 485,96

*) Investeeringud vaba omakapitali reserv jaotatakse täielikult kapitali tagasimaksena.

15. Akumuleerunud kulumi erinevus	10	2016 / 2017	2015 / 2016
Ehitised ja rajatised		0,00	28 846,37
Masinad ja seadmed		70 510,68	84 490,52
Kokku		70 510,68	113 336,89
16. KOHUSTUSLIKUD RESERVID	13	2016 / 2017	2015 / 2016
Pensionireserv		82 102,54	78 929,94
Teenistusaastate reserv		1 107 028,00	935 146,00
Tagatisreserv		4 617 500,04	4 105 703,80
Kahjumliku müügi reserv		8 549 836,93	8 938 803,11
Muu äritegevusega seotud reserv		582 141,49	66 166,23
Tulumaksureserv		23 519,67	23 519,67
Muud reservid		385 943,71	328 700,71
Kokku		15 348 072,38	14 476 969,46
17. Võlakohustused		2016 / 2017	2015 / 2016
Lühiajalised võlad	25		
Saadud ettemaksud		9 481 030,60	10 972 022,62
Võlad kolmandatest isikutest tarnijatele:			
Võlad tarnijatele		6 971 967,24	5 439 166,28
Võlad tarnijatele valmidusastme meetodi alusel		7 032 546,25	16 546 116,03
Kokku		14 004 513,49	21 985 282,31
Võlad sama kontserni ettevõtetele:	26		
Võlad tarnijatele		963 714,57	1 412 559,54
Rahastamisega seotud võlad		888 500,53	482 124,72
Kokku		1 852 215,10	1 894 684,26
Muud võlad kolmandatele isikutele	27	11 567 313,37	9 048 390,82
Viitvõlad:	28		
Puhkuserahad ja puhkusetasud		3 976 574,47	4 117 929,39
Maksmata palgad ja tasud		3 742 681,08	3 312 708,00
Maksmata personali lisakulud		1 869 707,92	1 920 754,83
Muud viitvõlad		2 346 660,09	2 011 541,18
Kokku		11 935 623,56	11 362 933,40
Kokku lühiajalised võlad		48 840 696,12	55 263 313,41
VÕLAKOHUSTUSED KOKKU		48 840 696,12	55 263 313,41

Arvestuslik maksunõue/võlg*)	29	2016 / 2017	2015 / 2016
Arvestuslik maksunõue			
Periodiseerimise erinevustest		3 819 513,47	3 608 526,53
Arvestuslik maksuvõlg			
Eraldistelt		14 102,14	22 667,38
Arvestuslik maksunõue		3 805 411,33	3 585 859,15

*) Arvestuslikku maksunõuet/võlga ei ole kirjendatud.

Antud tagatised, tingimuslikud kohustused ja muud kohustused		2016 / 2017	2015 / 2016
Rendi/üüri kohustused	30		
Järgmisel aruandeperioodil makstavad		2 628 826,61	2 622 771,24
Hiljem makstavad		10 133 791,69	11 306 251,82
Kokku		12 762 618,30	13 929 023,06

Ettevõttel on renditud tööruume neljas eri riigis (Soome, Eesti, Läti ja Leedu.)

Ülesütlemise aeg ja sellest tulenevalt ülesütlemishüvitis erineb objektide lõikes. Osadel renditud tegevusruumidel on lepinguperiood fikseeritud ja ülesütlemishüvitis on seega järeloleva lepinguperioodi rendikulud. Tähtajatult kehtivate rendiruumide ülesütlemisaeg erineb ühest kuust kuue kuuni.

Liisingukohustused	31		
Liisingulepingute eest maksmata olevad summad			
Järgmisel aruandeperioodil makstavad		1 102 944,51	1 239 162,43
Hiljem makstavad		1 147 481,91	1 628 912,49
Kokku		2 250 426,42	2 868 074,92

Autode liisingulepingud on reeglina 3–4 aasta pikkused ja nendega ei seonu väljaostmistingimusi. Liisingulepingute ülesütlemishüvitis on 35% järelolevast liisingurendist.

Kohtumenetlus ja vaidlusküsimused

Helsingin kaupungin liikennelaitos (HKL) — Helsingi linna liiklusamet on tühistanud Helsingi metroo ja depoo juurdeehituse ning poolelioleva Länsimetro automatiseerimisega seotud olnud poolte vahelised lepingud. Siemens leiab, et lepingute tühistamine on alusetu ja seda puudutavatele poolte nõudmistele tuleb leida lahendus Helsingi esimese astme kohtus.

Osapoolte vahel on tühistatud Helsingi metroo lepingu suhtes olnud erimeelsusi esimese tarneosa hilinemise ja selleni viinud põhjuste üle. Asi on olnud käsitlemisel esimese astme kohtus alates 2012. aastast ja on hiljem poolte omavahelise lepingu alusel üle viidud arbitraažikohtusse lahenduse saamiseks. Arbitraažikohus andis oma lahendi vaidlusküsimustes mais 2017. Arbitraažikohus leidis, et Siemens on peamiselt vastutav esimese tarneetapi hilinemise eest. Arbitraažikohtu lahend ei olnud üksmeelne. Arbitraažikohtu otsusel ei olnud märkimisväärset majanduslikku mõju ettevõttele ja majanduslikud tagajärjed lahendatakse lepingu tühistamist puudutava kohtumenetluse osana.

HKL on juulis 2015 esitanud lepingute tühistamisega seoses kahjuhüvitishagi Siemensi konsortsiumi vastu Helsingi esimese astme kohtus. Siemens on esitanud 2016. aasta algul oma vastuse ning vastuhagi seoses selle asjaga. Aruandeperioodi ajal on edenenud asja ettevalmistus 1. astme kohtus. Põhimenetlus 1. astme kohtus algab 2018. kalendriaasta teisel poolel.

Ettevõtte juhtkond on sise- ning välispetsialistide abil täpselt uurinud lepingu tühistamist, HKL-i nõuete aluseid, arbitraažikohtu otsuse mõju ja võtnud need oma parima arusaamise kohaselt arvesse aastaaruannet koostades.

Ettevõtte hindas, et pooltevaheliste erimeelsuste lahendamine kestab veel mitmeid aastaid.

ARUANDEPERIOODIL 2016/2017 KASUTATUD RAAMATUPIDAMISREGISTRID

Pearaamat

Päevaraamat

Pearaamat

- kokkuvõtte kontodest
- toimingute kaupa

Müügireskontro

Kliendireskontro

Ostureskontro

Võlausaldajate reskontro

Põhivara register

Varude inventariloendid

Aastaruanne

Säilitusviis

tegevusjuhtimissüsteemis.

failina salvestatud ettevõtte serverile
tegevusjuhtimissüsteemis.

tegevusjuhtimissüsteemis.

tegevusjuhtimissüsteemis.

tegevusjuhtimissüsteemis.

tegevusjuhtimissüsteemis.

tegevusjuhtimissüsteemis.

pabertõenditena raamatupidamises

paberkoopiatena seifis

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE JA TEGEVUSARUANDE ALLKIRJAD

Juhatus

Espoo 28. novembril 2017

Janne Öhman
Tegevjuht

Jaana Kupila
Finantsdirektor

AASTAARUANDE KINNITAMINE

Teostatud auditi kohta on täna välja antud järeldusotsus.

Helsingis 30. novembril 2017

Ernst & Young Oy
Audiitorettevõte

Eija Niemi-Nikkola
Kaubanduskoja aktsepteeritud audiitor

AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

Siemens Osakeyhtiö eesmärgiks on kasvada.

Aastaaruande audiitoraruanne

Järeldusotsus

Oleme auditeerinud Siemens Osakeyhtiö (ühingukood 0113901-2) aastaaruannet perioodilt 1.10.2016–30.09.2017. Raamatupidamise aastaaruanne sisaldab bilanssi, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja lisasid.

Oma hinnanguna esitame, et aastaaruanne annab Soomes kehtivate aastaaruande koostamist puudutavate reeglaliste kohaselt õiget ja piisavat teavet ettevõtte tegevuse tulemist ja majanduslikust seisust ning vastab seadusest tulenevatele nõuetele.

Hinnangu põhjendused

Oleme teostanud auditi vastavalt Soomes tunnustatud heale auditeerimistavale. Hea auditeerimistava kohaseid meile pandud kohustusi kirjeldatakse täpsemalt punktis „Audiitori kohustused aastaaruande auditeerimisel“. Oleme sõltumatud ettevõttest nende Soomes järgitavate eetiliste nõudmiste kohaselt, mis puudutavad meie poolt läbiviidavat audiitorkontrolli ja oleme täitnud muud nende nõudmiste kohased eetilised kohustused. Oma arusaama kohaselt oleme järeldusotsuse koostamiseks hankinud piisaval hulgal vajalikku teavet.

Aastaaruandega seotud juhatuse ja tegevjuhi kohustused

Juhatus ja tegevjuht vastutavad aastaaruande koostamise eest selliselt, et see annab õiget ja piisavat teavet Soomes kehtivate aastaaruande koostamist puudutavate reeglaliste kohaselt ja vastab seadusjärgsetele nõudmistele. Juhatus ja tegevjuht vastutavad ka sellise sisejärelvalve eest, mida nad peavad vajalikuks aastaaruande koostamise jaoks, kus ei ole väärkasutusest või eksimusest tingitud olulisi vigu.

Juhatus ja tegevjuht on aastaaruannet koostades kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata oma tegevust ja asjakohastel juhtudel esitama seigad, mis seonduvad tegevuse jätkumise ja sellega, et aastaaruanne on koostatud tegevuse jätkuvusele põhinedes. Aastaaruanne koostatakse tegevuse jätkuvusele põhinedes, välja arvatud kui ettevõtte kavatsetakse likvideerida või selle tegevus lõpetada või ei ole muud realistlikku varianti peale selliselt toimimise.

Audiitori kohustused aastaaruande auditeerimisel

Meie eesmärgiks on saada piisav kindlus selle kohta, kas aastaaruandes tervikuna ei ole väärkasutusest või eksimusest tulenevaid olulisi vigu, ning esitada audiitoraruanne, mis sisaldab meie hinnangut. Mõistlik kindlus on kõrge kindlustase, kuid see ei ole garantii selle kohta, et hea audiitortava kohaselt läbiviidaval audiitorkontrollil alati märgatakse olulisi vigu. Vead võivad tekkida väärkasutusest või eksimusest, ja neid peetakse olulisteks, kui need üksi või koos võiksid ratsionaalselt võttes avaldada mõju majanduslikele otsustele, mida kasutajad aastaaruande alusel teevad.

Hea audiitortava kohase audiitorkontrolli juurde kuulub, et kasutame professionaalset kaalumist ja säilitame professionaalset skeptilisust kogu audiitorkontrolli ajal. Lisaks:

tunneme ära ja hindame väärkasutusest või eksimusest tulenevad aastaaruande olulise vigasuse riskid, planeerime ja teostame nendele riskidele vastavaid auditeerimistegevusi ja muretseme oma hinnangu taustaks vajalikul hulgal eesmärgipäraseid auditeerimistõendeid. Risk, et väärkasutusest tulenev viga jääb märkamata, on suurem kui risk selles osas, et eksimusest tulenev oluline vigasus jääb märkamata, sest väärkasutusega võib seonduda koostegevus, võltsimine, andmete tahtlik esitamata jätmine või vigaste andmete esitamine või sisekontrolli ignoreerimine.

võtame seisukoha audiitorkontrolli seisukohast asjakohase sisekontrolli kohta, et me saaks kavandada tingimustele kohased vastavad auditeerimismeetmed, kuid mitte selles mõttes, et suudaksime anda hinnangu ettevõtte sisekontrolli efektiivsusele.

hindame kasutatud aastaaruande koostamispõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna tehtud raamatupidamishinnangute ja nende osas esitatavate andmete mõistlikkust.

teeme järelduse selle kohta, kas juhatuse ja tegevjuht on koostanud aastaaruande asjakohaselt, tuginedes oletusele tegevuse jätkuvuse kohta, ja teeme meie poolt kogutud auditeerimistõendite alusel järelduse selle kohta, kas esineb sellist sündmuste või tingimustega seonduvat olulist ebakindlust, mis võib anda märkimisväärselt alust kahelda ettevõtte suutlikkuses jätkata oma tegevust. Kui meie järeldus on, et esineb olulist ebakindlust, peame pöörama oma audiitoraruandes lugeja tähelepanu aastaaruandes esitatud andmetele või, kui ebakindlust puudutavad andmed ei ole piisavad, kohandama oma aruannet. Meie järeldused põhinevad audiitoraruande esitamise kuupäevaks saadud auditeerimistõenditel. Hilisemad sündmused või tingimused võivad sellegipoolest viia selleni, et ettevõtte ei suuda oma tegevust jätkata.

hindame aastaaruannet, sealhulgas kõiki aastaaruandes esitatud andmeid, üldist esitusviisi, ülesehitust ja sisu ja seda, kas aastaaruanne kirjeldab selle aluseks olevaid äritegevusi ja sündmusi selliselt, et see võimaldaks õiget ja piisavat ülevaadet..

Räägime juhtorganitega läbi muu hulgas audiitorkontrolli planeeritud ulatuse ja läbiviimise aja ning olulised auditeerimistähelepanekud, kaasa arvatud võimalikud sisekontrolli märkimisväärsed puudused, mida me audiitorkontrolli käigus tuvastame.

Muud aruandluskohustused

Muu informatsioon

Juhatus ja tegevjuht vastutavad muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusraportis sisalduvat teavet. Meie aastaaruande kohta käiv hinnang ei hõlma muud informatsiooni.

Meie kohustuseks on lugeda läbi tegevusaruandes sisalduv teave aastaaruande audiitorkontrolli käigus ja seda tehes hinnata, kas tegevusaruandes sisalduv teave on oluliselt vastuolus aastaaruandega või audiitorkontrolli läbi viies saadud teadmise või mõjub see kuidagi oluliselt vigasena. Meie kohustuseks on veel hinnata, kas tegevusaruanne on koostatud selle koostamisele kohaldatavate reeglite kohaselt.

Meie hinnangul on tegevusaruande ja aastaaruande andmed kooskõlas ja tegevusaruanne on koostatud tegevusaruande koostamisele kohaldatavate reeglite kohaselt.

Kui teeme meie poolt läbi viidava töö alusel järelduse, et tegevusaruandes sisalduvas teabes on oluline viga, siis peame sellest teada andma. Meil ei ole selle kohta midagi raporteerida.

Helsingis 30.11.2017

Ernst & Young OY
Audiitorettevõtte

Eija Niemi-Nikkola
Kaubanduskoja aktsepteeritud audiitor

AUDITOR'S REPORT (Translation of the Finnish original)

To the Annual General Meeting of Siemens Osaakeyhtiö

Report on the Audit of Financial Statements

Opinion

We have audited the financial statements of Siemens Osaakeyhtiö (business identity code 0113901-2) for the year ended 30 September, 2017. The financial statements comprise the balance sheet, income statement, cash flow statement and notes.

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the company's financial performance and financial position in accordance with the laws and regulations governing the preparation of financial statements in Finland and comply with statutory requirements.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with good auditing practice in Finland. Our responsibilities under good auditing practice are further described in the Auditors Responsibilities for the Audit of Financial Statements section of our report. We are independent of the company in accordance with the ethical requirements that are applicable in Finland and are relevant to our audit, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the Board of Directors and the Managing Director for the Financial Statements

The Board of Directors and the Managing Director are responsible for the preparation of financial statements that give a true and fair view in accordance with the laws and regulations governing the preparation of financial statements in Finland and comply with statutory requirements. The Board of Directors and the Managing Director are also responsible for such internal control as they determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Board of Directors and the Managing Director are responsible for assessing the company's ability to continue as going concern, disclosing, as applicable, matters relating to going concern and using the going concern basis of accounting. The financial statements are prepared using the going concern basis of accounting unless there is an intention to liquidate the company or cease operations, or there is no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance on whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with good auditing practice will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of the financial statements.

As part of an audit in accordance with good auditing practice, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.

Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the company's internal control.

Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

Conclude on the appropriateness of the Board of Directors' and the Managing Director's use of the going concern basis of accounting and based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the company to cease to continue as a going concern.

Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events so that the financial statements give a true and fair view.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Other reporting requirements

Other information

The Board of Directors and the Managing Director are responsible for the other information. The other information comprises information included in the report of the Board of Directors. Our opinion on the financial statements does not cover the other information.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the information included in the report of the Board of Directors and, in doing so, consider whether the information included in the report of the Board of Directors is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. Our responsibility also includes considering whether the report of the Board of Directors has been prepared in accordance with the applicable laws and regulations.

In our opinion, the information in the report of the Board of Directors is consistent with the information in the financial statements and the report of the Board of Directors has been prepared in accordance with the applicable laws and regulations.

If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the information included in the report of the Board of Directors, we are required to report this fact. We have nothing to report in this regard.

Helsinki 30.11 2017

Ernst & Young Oy
Authorized Public Accountant Firm

EIJA NIEMI-NIKKOLA

Eija Niemi-Nikkola
Authorized Public Accountant

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6304777
Faks	+372 6304778
E-posti aadress	info.ee@siemens.com
Veebilehe aadress	www.siemens.ee